વો પંદરા બડે ગુનાહ કી નહુસત ઔર ઉસ્કા વબાલ

મુફ્તી અહમદ ખાનપુરી દબ.

બિસ્મિલ્લાહીર રહમાન્નીર રહીમ

૧. માલે ગનીમત કો અપની મિલ્કીયત ન સમઝે

જબ ઈસ્લામી ઉસૂલ કે મુતાબિક જિહાદ કા સિલસિલા જારી હો ઔર દુશ્મન કે મુકાબ્લે મે કામયાબી હો ઔર ઉસકે બાદ દુશ્મનો કા જો માલ હાસિલ હૂવા કરતા હે વો માલે ગનીમત કરાર દિયા જાતા હે ઔર ઉસકો બૈતુલ માલ મે જમા કર દિયા જાતા હે. ચુનાન્ચે જો માલ ઈજતેમાયી તૌર પર મુસલમાનો કી મિલકત હૂવા કરતા હે યે ભી ઈસીકા હુકમ રખતા હે.

ફરમાતે હે કે માલે ગનીમત જબ ઝાતી મિલકત કી તરહ હો જાયે યાની ઐસે અમવાલ જો લોગો કે ખર્ચ કે લિયે દિયે ગયે હે હુકમરાન કે પાસ બૈતુલ માલ કા ખર્ચા રખા હૂવા હે ઔર ઉસપર વો control કિયે હુવે હે પૂરી public કા માલ

હે લેકિન વો ઉસકો ઝાતી માલ કે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દેગા ઈસી તરહ મસ્જીદો ઔર મદરસો કે માલ ઔર ઈસી તરહ ગાંવ કે ઈજતેમાઇ કામો કે લિયે જમા કિયા હૂવા માલ જો ઝિમ્મેદારો કે પાસ રખ્ખા જાતા હે ઉન સબકા યહી હુકમ હે વો બડી ઝિમ્મેદારી કી ચીઝ હે ઔર આદમી કો ઈસસે બહુત ઝયાદા બચને કી ઝરૂરત હે અપને આપકો ઈસસે બહુત ઝયાદા બચાયે.

હઝરત અબૂ બકર(રદી) કી અમાનત કા નમૂના- કિતાબો મે લિખ્ખા હે કે એક મરતબા ઉનકે ઘર વાલો ને દરખ્વાસ્ત કી કે યે જો હમે વઝીફા મિલતા હે ઉસમે તો બડી મુશ્કીલ કે સાથ ગુઝરાન હો જાતા હે બચ્ચો કી ખ્વાહિશ હે કે કોઈ મીઠી ચીઝ પકા કર ખાયી જાયે તો હઝરત અબૂ બકર(રદી) ને કહા કે મેરા તો યહી વઝીફા હે ઔર મેરે પાસ ઉસકી કોઈ ગુન્જાઈશ નહી હે અગર બચ્ચો કો મીઠા ખાને કા શોક હે તો યે જો વઝીફા મિલતા હે ઉસી મેસે કુછ બચત કરકે તુમ ઉસકા ઈન્તેઝામ કર સકતી હો ચુનાન્ચે ઉન્હોને જબ દેખ્ખા કે યે અલગ સે કોઈ રકમ નહી કરેન્ગે તો ઉન્હોને બડી

મુશ્કીલ સે બચત કરના શુરૂ કિયા ઔર થોડા થોડા કરકે બચા કર ઉસસે મીઠા બના લિયા ઔર હઝરત અબૂ બકર(રદી) કે સામને ભી પેશ કિયા તો ઉન્હોને પૂછા કે યે કહા સે આયા? તો ઉન્હોને બતાયા કે મે ઈસ તરહ રોઝાના બચાતી થી ઔર ઉસી બચત સે યે મીઠા પકાયા હે તો હઝરત અબૂ બકર(રદી) ને ફરમાયા કે માલૂમ હોતા હે કે ઈસ કદર કમ રકમ સે ભી હમારા ગુઝારા હો સકતા હે તો આપને કહા કે બૈતુલ માલ સે મિલને વાલે વઝીફે સે ઈસ કદર રકમ કમ કરદી જાયે.

ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ(રહ) કા એહતેયાત- હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ(રહ) કે મુતાલ્લીક લિખા હે કે એક સાહબ ઉનસે મિલને કે લિયે ગયે હઝરત કુછ હિસાબ કિતાબ લિખ રહે થે જબ હિસાબ કિતાબ સે ફારિગ હો ગયે તો રાત કા વકત થા ફિર ભી ચિરાગ બુજા દિયા ઔર દૂસરા ચિરાગ રોશન કિયા ઉન સાહબ ને પૂછા આપને ઐસા કયૂ કિયા? ફરમાયા મે સરકારી હિસાબ કિતાબ લિખ રહા થા ઔર યે ચિરાગ જો જલ રહા થા ઉસમે તેલ બૈતુલ માલ કા થા જબ વો કામ ખતમ હો ગયા તો મેને સરકારી

ચિરાગ બુજા દિયા ઔર અબ હમ દોસ્તાના ગુફ્તેગુ કરને જા રહે હે ઈસલીયે અબ ઉસ ચિરાગ કો જલાને કી મેરે લિયે ઈજાઝત નહી હે ઔર યે દૂસરા ચિરાગ જો જલાયા ઉસમે મેરા ખૂદ કા તૈલ હે.

હમે ઈસસે બહુત ઝયાદા બચને કી ઝરૂરત હે આજ કલ ઈસમે બડી બે-એહતેયાતી હોતી જા રહી હે યે સબ ઈસી વઈદ મે દાખિલ હો જાયેગા.

૨. અમાનત કો માલે ગનીમત કી તરહ ન સમઝો

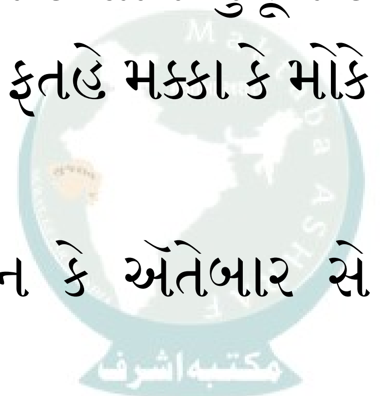
અમાનત કા મતલબ ઔર મફહૂમ બહુત આમ હે એક તો અમાનત વો હે જિસકો હમ લોગ આમ તૌર પર અમાનત સમઝતે હે કે આપકો કિસી ને કોઈ ચીઝ રખને કે વાસ્તે દી, ઉસી તરહ સે તિજારત કે વાસ્તે કિસી કો રકમ દી જાતી હે. આમ તૌર પર આજકલ ઐસા હોતા હે કે એક કે પાસ પૈસે હે ઔર દૂસરે કે પાસ પૈસે નહી હે ઔર વો કોઈ કારોબાર કરના ચાહતા હે તો પૈસે વાલા કેહતા હે હે ભાઈ મેરા પૈસા લો ઔર કામ કરો નફા મે હમ દોનો બરાબર કે શરીક રહેન્ગે કારોબાર ઔર તિજારત કે તૌર પર કામ કરો.

અબ જો આદમી કારોબાર કર રહા હે ઉસકે પાસ વો રકમ અમાનત કે તૌર પર હૂવા કરતી હે લેકિન ફિર વો ઉસકે અન્દર ખિયાનત કરતા હે નફા બહુત હોતા હે લેકિન બતલાયા નહી જાતા ઔર ઉસકો હઝમ કરને કી તદબીરે કી જાતી હે.

ઈસી તરહ કિસી કે પાસ મસ્જિદ યા મદરસા કી રકમે રખી હુવી હે તો વો ઉસકે પાસ સિર્ફ હિફાઝત કે લિયે રખી ગયી હે ઉસમે ઉસકો ખર્ચ કરને કા હક નહી દિયા ગયા ઉસકે બાવુજૂદ ઉસકો માલે ગનીમત કરાર દે કર ખર્ચ કરને લગતા હે.

અમાનત કિયા હે?- અલ્લાહ કી તરફ સે અમાનત કે બારે મે જો તાકીદ કી ગયી હે ઈસ સિલસિલે મે આયત પેશ કી હે (સૂરે નિસા ૫૮) અલ્લાહ તુમકો હુકમ કરતે હે કે અમાનતે ઉનકે હકદાર તક પોહચાવો, ઈસ આયત કે શાને નુઝૂલ કે સિલસિલે મે મુફસ્સીરીન ને લિખા હે કે ફતહે મક્કા કે મોકે પર યે આયત નાઝીલ હુવી.

અમાનત કી વુસુઆત- અરબી ઝુબાન કે એતેબાર સે

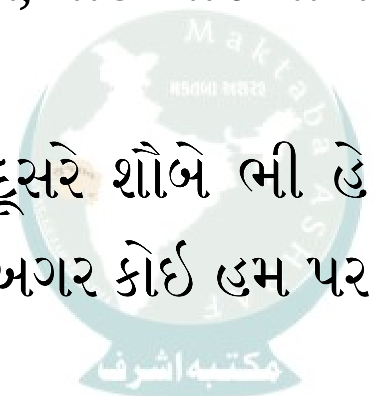
અમાનત કા મફહૂમ સિર્ફ ઈતના હી નહી હે બલ્કે અરબી ઝુબાન મે અમાનત એક વસી તરજુમે કે લિયે ઈસ્તેમાલ કિયા જાતા હે ઔર ઉસમે યે ભી આ જાતા હે વો મફહૂમ યે હે કે કિસી કામ કો પૂરા કરને મે કિસી પર એતેબાર ઔર ભરોસા કરના ઉસકા નામ અમાનત હે.

અબ ભરોસા કરને વાલે ને જિસ કામ કો પૂરા કરને મે ઔર જિસ ઝિમ્મેદારી કો પૂરા કરને મે જિસ આદમી પર એતેમાદ ઔર ભરોસા કિયા હે વો ઉસકો પૂરે તૌર પર બજા લાતા હે તો યૂ કહા જાયેગા કે ઉસને અમાનતદારી સે કામ લિયા ગોયા એક અમાનત ઉસકે હવાલે કી ઔર વો આદમી ઉસકે એતેમાદ પર પૂરા ઉતરા ઔર ઉસપર જો ભરોસા કિયા ગયા થા ઉસકે મુતાબિક ઉસકો અન્જામ દિયા ઉસમે ઝર્રા બરાબર કમી ઔર સુસ્તી નહી કી તો કહા જાયેગા ઉસને અમાનત કી અદાયગી કી.

ઔર અગર ઉસને ઉસ કામ કો પૂરા કરને મે સુસ્તી કી ઔર ઉસપર પૂરા ન ઉતરા તો ઉસકો ખિયાનત સે તાબીર કિયા જાતા હે જિસકો હમ અપની ઝુબાન મે વિશ્વાસ કેહતે હે કે

અગર સામને વાલા ઉસકો પૂરા ન કરે વિશ્વાસઘાત કરે ઉસકો ખિયાનત સે તાબીર કિયા જાતા હે ઔર કિસી ભી કામ મે કિસી કે ઉપર વિશ્વાસ ઔર એતેમાદ કરના ઉસકો અમાનત કેહતે હે અરબી ઝુબાન મે અમાનત કા યહી મફહૂમ હે.

દીન પૂરા હી અમાનત હે- ઈસ અમાનત સે મુરાદ પૂરા દીન હે, અલ્લાહ ને યે દીન ઈન્સાનો કે લિયે નાઝીલ કિયા હે જો પૂરા અમાનત હે દીન કા એક એક હુકમ અમાનત હે ઉસકી બજાવરી ઈન્સાન કો કરની ચાહિયે અગર ઈસકો અદા કર રહા હે તો ગોયા અમાનત અદા કર રહા હે ઔર અગર અદા નહી કર રહા હે તો ગોયા અમાનત કી અદાયગી મે ખિયાનત કર રહા હે બલ્કે ઉલ્માને લિખા હે કે ઈન્સાન કા પૂરા જિસમ અમાનત હે અલ્લાહ ને હમે યે ઝિન્દગી અતા ફરમાયી હમારા વૂજૂદ ઔર બદન કા હર હર parts યાની ઉઝવ જૈસે કાન, નાક, ઝુબાન, હાથ, પાઉ ઔર આંખ યે સબ અમાનત હે.

મુલાઝમત મે ખિયાનત- ઝિન્દગી કે દૂસરે શૌબે ભી હે જિનમે અમાનત કા ઈતલાક હોતા હે, અગર કોઈ હમ પર

એતેમાદ કરે ઔર હમ ઉસકે ખિલાફ઼ કરે તો યે ખિયાનત કેહલાયેગી મસલન આપ કિસી કે યહા મુલાઝિમ ઔર નૌકર હો ગયે, અબ દોનો કે દરમિયાન જિતને વકત કા મુઆહદા ઔર agreement હૂવા ઉતના વકત આપને અપને અવકાત મેસે તેય કર લિયા મસલન રોઝાના સુબ આઠ બજે સે લેકર શામ કો છે (૬) બજે તક કે દસ (૧૦) ઘંટે ઔર દરમીયાન મે દો ઘંટે કી છુટ્ટી હે તો આઠ (૮) ઘંટે આપ ને માલિક ઔર શેઠ કો બેચ દિયે.

અબ શેઠ ને આપકો કામ સોપા કે તુમ્હે ફ઼લા કામ કરના હે તો ગોયા ઈન આઠ ઘંટો કે અબ આપ માલિક નહી હે બલ્કે વો માલિક હે જિસકે યહા આપ મુલાઝમત કર રહે હે ઉસકા મુઆવઝા આપ કો મિલને વાલા હે અબ યે આઠ ઘંટે આપ વહી ઈસ્તેમાલ કરેન્ગે જહા વો માલિક આપકો બતલા રહા હે.

અબ અગર કુછ વકત ઐસા હે કે જિસમે આપકા કોઈ દોસ્ત આ ગયા ઔર આપ ઉસકે સાથ બાત કર રહે હે યા ઉસમે આપ news paper પઢ રહે હે યા ઉસમે આપ કહી દૂર

દૂસરી જગહ ચલે ગયે તો યે આપને ખિયાનત કી ઈસલીયે કે યે આઠ ઘંટે આપકે નહી થે, આપ તો તનખ્વાહ કે બદલે મે યે આઠ ઘંટે કા વકત શેઠ ઔર માલિક કો દે ચૂકે હો અબ ઉસને આપકો જહા ઈસ્તેમાલ કરને કા પાબન્દ કિયા હે ઉસીમે ઈસ્તેમાલ કરે અગર ઉસમે સે એક મિનટ ભી આપ ઝાયે કરેન્ગે તો યે ખિયાનત કેહલાયેગી.

જિસમે અમાનત કા જઝબા નહી ઉસમે ઈમાન નહી-

હુઝૂરﷺ કા એક ઈરશાદ મેને નકલ કિયા થા જિસમે અમાનત કા જઝબા નહો ઉસમે ઈમાન નહી યે ઈમાન નિકલા હી હે અમાનત સે હુઝૂરﷺ સે પૂછા ગયા કે કયામત કબ આયેગી? તો આપﷺ ને જવાબ દિયા કે જબ અમાનતે ઝાયે કી જાને લગે તો કયામત કા ઈન્તેઝાર કરો.

અલ્લાહ તઆલા ખિયાનત સે હમારી હિફાઝત ફરમાયે. ઔર ઉસસે પૂરી ઉમ્મત કો બચને કી તૌફીક અતા ફરમાયે. આમીન.

3. ઝકાત ટૈક્સ નહી ઈબાદત હે

તીસરી ચીઝ હે ઝકાત જિસકો tax સમઝા જાને લગે યાની

આજ કલ આમ તૌર પર જો લોગ માલદાર હે ઔર ઉનપર ઝકાત ફર્ઝ હે ઉનમે સે બહુત સે વો હે જો ઝકાત કી અદાયગી કા એહતેમામ નહી કરતે ઔર ઉનકો ઝકાત કે લિયે માલ નિકાલના ઐસા મુશ્કીલ ઔર તબીયત પર બોઝ ગુઝરતા હે જૈસે કે tax હો હાલા કે ઢાઇ ફિસદ યાની ચાલીસ્વા (૪૦વા) હિસ્સા કોઈ બડી બાત નહી હે મામૂલી સી ચીઝ હે આદમી અગર રઝા ઔર રગબત કે સાથ અલ્લાહ કી નઝદિકી ઢુંઢતે હૂવે ઈસકો અદા કરેગા તો બડી બરકત કા ઝરીયા બનતા હે અબ લોગો કા મિઝાજ ઐસા બનતા જા રહા હે કે ફુઝૂલ ખર્ચી હઝારો ઔર લાખો કી કરલેન્ગે લેકિન અલ્લાહ કે ઈસ ફરીઝા કો અદા કરને કી તૌફીક નહી હોતી ઉસકી તરફ ભી તવજ્જુહ કરને કી ઝરૂરત હે.

જૈસે હમારે યહા હુકૂમતો ને ગરીબી કી એક રેખા મુકર્રર કી હે કે ગરીબી રેખા કે નીચે ફલા આદમી ઝિન્દગી ગુઝાર રહા હે યે હુકમત કી તરફ સે ગરીબી રેખા હે ઔર એક ગરીબી રેખા શરીયતને ભી મુકર્રર કી હે તો યે નિસાબ જિસકે પાસ

હે વો શરીયત કી નિગાહ મે માલદારી હે ઔર વો માલદારી કી રેખા હે ઉસસે નીચે વાલા ગરીબ સમઝા જાયેગા તો નિસાબ કે માલિક પર ઝકાત વાજિબ ઔર વો ભી બહુત કમ ઢાઈ ફીસદ યાની સો (૧૦૦) મે ઢાઈ રૂપિયા હે.

આજ તો દેખેન્ગે કે મરકઝી હુકૂમત ઔર સૂબાઈ હુકમત ઔર શહર કી જો corporation હે ઉનકી તરફ સે જો મુકર્રર કિયા જાતા હે ઉસકી મિકદાર કઈ-કઈ percentage% હોતી હે આદમી કી જો કમાઈ હોતી હે ઉસમે સે ૪૫, ૫૦, ૬૦ percentage% તો ઉસીમે નિકલ જાતા હે.

લેકિન શરીયતે મુતહરા ને ઝકાત કી જો મિકદાર મુકર્રર કી હે વો ઈન્તેહાઈ કમ હે ફિર હુકૂમત કી મિકદાર ભી કૈસી હે જૈસે income tax હે કે જૂં જૂં કમાઈ બડતી જાયેગી ઉસકે એતેબાર સે ઉસકે percentage% ભી બડતે જાયેન્ગે જબ કે શરીયત કોઈ percentage% નહી બઢતી આપ કે પાસ એક લાખ રૂપીયા હે તબ ભી ઢાઈ પરસન્ટ હે ઔર દસ કરોડ ઔર અરબો રૂપિયે હે તબ ભી આપ પર ઢાઈ પરસન્ટ

હે દેખીયે કિતની આસાની હે યાની એક મામૂલી સી મિકદાર ઔર માંગને વાલા ભી કૌન અલ્લાહ જિસને હમે યે માલ દિયા.

હમે ઝકાત કા જો હુકમ દિયા ગયા હે ઉસકો પૂરી ખૂશ દિલી કે સાથ પૂરી રગબત કે સાથ શોક ઔર ઝોક કે સાથ પૂરા કરના ચાહિયે કૌન માંગ રહા હે? જિસ વકત ઝકાત નિકાલ રહા હો તો ઉસકા ઈસ્તેહઝાર કિયા જાયે કે મે અલ્લાહ કે લિયે નિકાલ રહા હુ મે અલ્લાહ કો દે રહા હુ.

હદીસ મે આતા હે કે જબ કોઈ આદમી અપની ઝકાત કા માલ કિસી ગરીબ કો દેતા હે તો વો માલ પેહલે અલ્લાહ કે હાથ મે જાતા હે ફિર વો માલ ગરીબ કે હાથ મે પોહચતા હે બહુત સે લોગ ઝકાત કી અદાયગી કે વકત અપના ચેહરા બિગાડતે હે ઔર જિન કો દિયા જા રહા હે ઉનકી તરફ સે નાગવારી કા ઈઝહાર કરતે હે (નઉઝુબિલ્લાહ) યે તો બડી ખતરનાક ચીઝ હે યે કોઈ એહસાન નહી હે આપ તો અલ્લાહ કા હુકમ પૂરા કર રહે હે ભાઈ કિસી કા હમ પર મુતાલબા હે કિસી કે હમ પર સો રૂપિયે હે ઉસને હમ કો

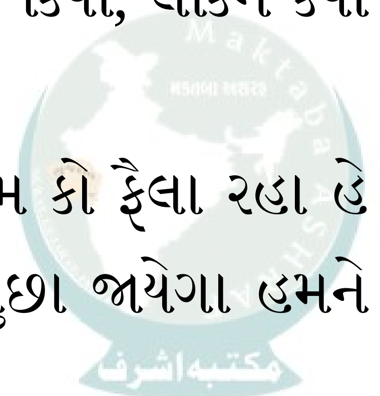
કહેલવાયા કે મેરે તુમસે જો સો રૂપિયે લેને કે હે વો ફલા કો દે દો તો કિયા ઉસકો નાગવારી સમઝેન્ગે અપને માથે પર કોઇ શિકન ડાલેન્ગે? નહી ડાલેન્ગે વો દેખેગા તો કિયા સમઝેગા ઈતના તો ખ્યાલ રખેન્ગે.

4. ઈલ્મ દુન્યા તલબ કરને કે લિયે સિખા જાયેગા

આજકલ દેખા જાતા હે કે હમારે મુઆશરે મે લોગ દુન્યા કો હી તરજિહ દેતે હે ઔર નીયત ભી હમારી સહી નહી ઈસી તરહ ઈલ્મ હાસિલ કરતે હે તો ઉસમે ભી નીયત મે કમી આ જાતી હે.

તો ફિર ઈસ ઈલ્મ સે લોગો કો કિયા ફાયદા હોગા, જો ઈલ્મ નામો નમૂદ ઔર શોહરત કે લિયે હાસિલ કિયા જાયે વો ઈલ્મ ન ઉસકો ફાયદા દેગા ઔર ન લોગો કો ઉસસે ફાયદા પોહચેગા ઔર યાદ રહે કે ઈલ્મ કે બારે મે કલ કયામત કે રોજ પૂછા જાયેગા કે ઈલ્મ હાસિલ તો કિયા, લેકિન કયા અમલ કિયા?

એક આલિમ અલ્લાહ કે દિયે હુવે ઈલ્મ કો ફૈલા રહા હે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઉસસે પુછા જાયેગા હમને

ઈલ્મ દિયા થા તો કયા કિયા? વો કહેગા અલ્લાહ પઢા ઔર પઢાયા ઔર ઉસકી ખૂબ તરવીજ ઔર ઈશાત કી ઔર લોગો કો ખૂબ સિખાયા દીન કે કરીબ કિયા દાવતે દી અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે કહા જાયેગા યે ઈસલીયે થા કે લોગ કહે કે બડા આલિમ ઔર બડા કારી હે. (મિશ્કાત, મુસ્લીમ) તો દેખ્યે યહા યે કોઈ દુન્યવી અમલ નહી હે બલ્કે દીની અમલ હે ઔર ઈસ વકત દુન્યા મે ઉચે ઉચે જો આમાલ હો સકતે હે ઉનમે સે હે લેકિન નીયત દુરૂસ્ત નહી થી ઔર જઝબા સહી નહી થા ઈસલીયે ઉસ અમલ કે ઉપર બજાયે ઉસકે કે સવાબ મિલતા ઔર જન્નત કા ફૈસલા હોતા જહન્નમ કા ફૈસલા કર દિયા ગયા અમલ હે ઝાહિરી શકલો સુરત હે સબ હે લેકિન અન્દર કા મામલા ખરાબ થા ઈસલીયે ઉસકો બજાયે સવાબ મિલને કે સજા હૂઈ.

એક તો યે બતલાયા હે કે આદમી ગુનાહો કી વજહ સે ઈલ્મ સે મહરૂમ હો જાતા હે ઔર દલીલ પેશ કી કે હઝરત ઈમામ માલિક(રહ) કી ખિદમત મે ઈમામ શાફે(રહ) તલબે ઈલ્મ કે લિયે હાઝીર હુવે ચન્દ દિન ઉનકી ખિદમત મે રહ કર

વાપિસ જાને લગે તો ઈમામ માલિક(રહ) ઉનકો તાકીદ ફરમાયી કે મે દેખ રહા હુ કે અલ્લાહ ને તુમ્હારે દિલ મે ઈલ્મ કા એક નૂર ડાલા હે ગુનાહો કે ઝરીયે સે ઉસ નૂર કો બુજા મત દેના મિટા મત દેના ગોયા ગુનાહો કી વજહ સે આદમી ઈલ્મ સે મહરૂમ રેહતા હે રોઝી સે ભી મહરૂમ હોતા હે.

અભી મે હુઝૂરﷺ કા ઈરશાદ નકલ કર ચુકા કે માશીયત કે ઈરતિકાબ કી વજહ સે આદમી રોઝી સે મહરૂમ હો જાતા હે ઔર ગુનાહ કા ઈરતિકાબ કરને કી વજહ સે અલ્લાહ કી જાત સે ઉસકો વહશત ઔર ગભરાહટ હોને લગતી હે ઔર લોગો સે ભી વહશત હોને લગતી હે ખાસ કર જો લોગ નેક ઔર અહલુલ્લાહ હોતે હે ઉનકે પાસ જાને સે ઉસકે દિલ મે એક ખાસ કિસમ કી વહશત સી પૈદા હોતી હે ઉનકી ખિદમત મે હાજરી સે આદમી જો બરકતે હાસિલ કરતા હે વો અપને ગુનાહો કી નહૂસત કી વજહ સે ઉસસે ભી મહરૂમ રેહતા હે ઔર ઉસ ગુનાહ કી વજહ સે ઉસકે દિલ મે ઝુલ્મત છા જાતી હે ઔર ઉસ ઝુલ્મત કા

અસર ઉસકે ચેહરે ઔર આંખો પર આતા હે ચુંનાચે ગુનેહગાર આદમી કિતના હી હસીન ઔર જમીલ કયૂ ન હો ઉસકે ચેહરે પર એક સિયાહી સી માલૂમ હોતી હે ઔર નેક આદમી કૈસા હી સાંવલા હો લેકિન એક નૂર ઉસકે ચેહરે પર માલૂમ હોતા હે.

હઝરત અબ્દુલ્લા બિન ઉમર(રદી) હઝરત અબ્દુલ્લા બિન મસઉદ સે રિવાયત નકલ કરતે હે કે હુઝૂરﷺ ને ફરમાયા કે ઈન્સાન કે પાઉ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને સે હટ નહી સકેન્ગે જબ તક ઈન પાંચ ચીઝો કે મુતાલ્લીક સવાલ ન કિયા જાયે:-

૧. ઉમર કહા ગુઝરી કહા ખર્ચ કી.

૨. જવાની કે મુતાલ્લીક કે જવાની કી તાકતો કો કહા લગાયા.

૩. માલ કહા સે ઔર કૈસે કમાયા ઔર કહા ખર્ચ કિયા.

૪. ઔર માલ કહા ઔર કૌન્સી જગ્હો પર ખર્ચ કિયા.

૫. ઔર જો ઈલ્મ સિખા ઉસપર કિયા અમલ કિયા.

ઈલ્મ ભી અલ્લાહ કી અમાનત હે- ઈલ્મ અલ્લાહ કી

અમાનત હે જો એહલે ઈલ્મ હે ઉનકો યે બાત બાહોશી કે સાથ સુન લેની ચાહિયે કે જિસકો ભી અલ્લાહ ને ઈલ્મ કી દૌલત અતા ફરમાયી હે કલ કયામત કે રોજ અલ્લાહ કે યહા સવાલ હોગા કે કયા અમલ કિયા ઔર ઈસ ઈલ્મ કા કયા હક અદા કિયા? કિતના લોગો તક પોહચાયા? ઈલ્મ અમાનત હે, જિસ રોજ આપને ઈલ્મ હાસિલ કિયા થા ઉસ રોજ અલ્લાહ કે રસૂલﷺ કી તરફ સે આપકો હુકમ દે દીયા ગયા થા કે ઈસ ઈલ્મ કો ફેલાવો.

હઝરત મુઆઝ(રદી) કા બિલ્કુલ આખરી વકત સકરાત કા રૂહ કબ્ઝ હોને કા વકત આયા તો બડે એહતેમામ કે સાથ લોગો કો જમા ફરમાયા ઔર ફરમાયા કે એક હદીસ હુઝૂરﷺ કી હે જો આજ તક મેને આપકે સામને રિવાયત નહી કી આજ મે દેખ રહા હુ કે મેરા દુન્યા સે જાને કા વકત કરીબ આ ગયા હે ઈસલીયે યે હદીસ બયાન કર રહા હુ તાકે મે અલ્લાહ કે રસૂલﷺ કી સુનાયી હૂઈ ઈસ વઈદ કે તહત દાખિલ ન હો જાઉ કે જો ઈલ્મ કિસી કે પાસ હે ઔર વો ઉસને છુપાયા તો ઉસે જહન્નમ કી આગ કી લગામ

પેહનાઇ જાયેગી ઉસકે બાદ ઉન્હોને યે હદીસ સુનાઇ કે જિસ્કા આખરી કલમા લાઇલાહ ઇલ્લલ્લાહ વો જન્નત મે દાખિલ હો જાયેગા.

હદીસ મે આતા હે, હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે અલ્લાહ ને કિસી કો મુસલમાનો કે કામકા નિગરાન બનાયા હો ઔર વો ઈસ કામમે સે કિસી કામકી ઝિમ્મેદારી કિસી ઐસે કો હવાલે કરે કે ઉસસે અચ્છા ઈસ કામકો અન્જામ દેને વાલા મૌજૂદ હે યાની વો કામ આપ જિસકે હવાલે કર રહે હે ઉસ કામ કો ઈસસે અચ્છા અન્જામ દેને વાલા શખ્સ તુમ્હારે અન્દર તુમ્હારે મુઆશરે મે મૌજૂદ હે તો ઉસ આદમીને કૌમ કે સાથ ખિયાનત કી.

મુતવલ્લી-યો કે વાસ્તે મોહતામીમ કે વાસ્તે ઈસમે તમ્બીહ મૌજૂદ હે કે આપ ઐસે આદમી કો કોઈ કિતાબ દેન્ગે કોઈ ઝિમ્મેદારી હવાલે કરેન્ગે કે ઉસસે ઝયાદા સલાહીયત વાલા આદમી મૌજૂદ હે ઔર તુમને ઈસકો કિતાબ ઈસલીયે દી કે ઉસકા તુમ્હારે સાથ તાલ્લુક ઝયાદા હે તો આપને ખિયાનત સે કામ લિયા હે.

5. માં બાપ કી નાફરમાની આમ હો જાયેગી

માં બાપ કી નાફરમાની ભી અલ્લાહ કે અઝાબ કો લાને કા સબબ હે આજકલ હમારે મુઆશરા મે હમ લોગ દેખતે ઔર સુનતે હે કે બાઝ લોગ અપને માં બાપ કે સાથ કૈસા-કૈસા સુલૂક કરતે હે કયા-કયા નાફરમાનીયા કરતે હે ઔર રોઝાના ઈસ ઉન્વાન પર વકીયાત સુનતે હે કે ફલા ને યે કિયા ઔર ફલાને ને અપને માં બાપ કો સતાયા.

વો માં બાપ જો ઉસકે બચપને મે ઉસકી હર ચીઝ કો બરદાશ્ત કિયા ઉસકી હર ઝીદ કો પૂરા કિયા ઔર આજ બડા હો કે માં બાપ કે સાથ બુરા સુલૂક કરતા હે ભલા સોચો કે અગર હમ કોઈ ચીઝ મેહનત કરકે બનાયે ઔર ફિર ઉસકો કોઈ તોડ દે તો હમે કૈસા ગુસ્સા આતા હે ઔર હમારે દિલ મે કિતની તકલીફ હોતી હે તો ઠીક ઈસી તરહ માં બાપ ને ભી હમે બડા કરને ઔર હમે કુછ બનાને, હમે કુછ સિખાને મે અપના સબ કુછ લુતા દિયા ઔર ખૂબ કુરબાનીયા દી હમારે લિયે કે મેરા બેટા બડા હો કર કુછ બને ઔર ફિર બેટા ઉસકે બાદ ઉનકો ગાલિયા દે ઉનકો સતાયે નાફરમાની

કરે તો ઉનકે દિલ મે કૈસા ગુઝરેગા ઉનકા કિયા હાલ હોગા વો તો વોહી જાન સકતે જો અપને બચ્ચો કો બડા કરતે હે ઔર માં બાપ કો સતાને વાલે પર અલ્લાહ કા કહર બરસતા હે ઉસકી મુસીબતે આતી હે તો અલ્લાહ હમે માં બાપ કી સહી કદર કરને કી તૌફીક અતા ફરમાયે.

ઉસમે ખાસ તૌર પર માં બાપ કે હુકૂક કી તરફ હુઝૂર ને મુતવજ્જે ફરમાયા વૈસે માં બાપ કે હુકૂક કા મામલા બડી એહમીયત રખતા હે કુરાન મે અલ્લાહ ને ઉસકે મુતાલ્લીક ઐસી તાકીદ ફરમાયી કે કિસી ઔર ચીઝ કે મુતાલ્લીક કુરાન ને ઐસી તાકીદ નહી ફરમાયી.

સુરએ બની ઈસરાઈલ મે અલ્લાહ કા ઈરશાદ હે તુમ અલ્લાહ કે અલાવા કિસી ઔર કી ઈબાદત ન કરો ઔર માં બાપ કે સાથ ભલાયી ઔર હુસ્ને સુલૂક કા મામલા કરો અલ્લામા કુરતુબી(૨૭) જિન્કી તફસીર મશહૂર હે વો ફરમાતે હે કે ઈસ આયતે કરીમા મે અલ્લાહ ને અપની ઈબાદત કે સાથ માં બાપ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કા હુકમ દિયા હે.

ઈસસે માલૂમ હોતા હે કે જહા અલ્લાહ ને અપની ઈબાદત

કા હુકમ દિયા વહી અલ્લાહ માં બાપ કે હુસ્ને સુલૂક ઔર ભલાયી કા હુકમ કિયા હે ઈસી તરહ સૂરએ લુકમાન મે અલ્લાહ ને અપને શુક્ર અદા કરને કે સાથ માં બાપ કે શુક્ર કો જોડા કે તુમ મેરા શુક્ર અદા કરો ઔર અપને માં બાપ કા ભી શુક્ર અદા કરો દેખો ઈસ સૂરત કી આયત મે અલ્લાહ ને અપને શુક્ર કે સાથ સાથ માં બાપ કી શુક્ર ગુઝારી કો ભી ઝરૂરી કરાર દિયા યે ઉસકી એહમીયત બતલા રહી હે કે માં બાપ કે સાથ અચ્છા સુલૂક કિયા જાયે.

એક હદીષ મે હુઝૂરﷺ કા ઈરશાદ હે કે જો ફરમાબરદાર બેટા અપને માં બાપ કી તરફ રહમત કી નઝર સે દેખતા હે તો ઉસકી હર એક નઝર કે બદલે મે અલ્લાહ મકબૂલ હજ કા સવાબ ઉસકે નામાયે આમાલ કે અન્દર લિખ દેતે હે.

યે ઈરશાદ સુન કર સહાબા(રદી) ને અર્ઝ કિયા કે અગર કોઇ આદમી દિન મે ૧૦૦ મરતબા ઈસ તરહ મોહબ્બત કી નઝર સે દેખે તો કિયા અલ્લાહ ઉસકો હર નઝર કે બદલે મે મકબૂલ હજ કા સવાબ અતા ફરમાયેન્ગે? તો હુઝૂરﷺ ને જવાબ મે ઈરશાદ ફરમાયા જિહા અલ્લાહ કી શાન તો

બહુત બડી હે ઉસકી ઝાત તો બડી પાકીઝા હે ઉસકે ખઝાને મે કોઇ કમી થોડી હે ઇન્સાનો કે પાસ જો હે વો ખતમ હો જાતા હે અલ્લાહ કે ખઝાને તો ઐસે વસી હે જબ સે કાઇનાત પૈદા કી હે તબ સે અપની મખ્લૂક કી ઝરૂરત કો પૂરા કર રહા હે ઔર ઉસકી બખ્શીશ કા સિલસિલા જારી હે ઔર ઉસકે ખઝાને મે કોઇ કમી નહી.

6. બીવી કા ગુલામ ઔર માં કા નાફરમાન

આદમી અપની બીવી કી ફરમાબરદારી કરે ઔર માં કી નાફરમાની કરે બીવી કી બાત માનતા હે ઔર માં કી બાત નહી માનતા આજકલ માહોલ ઐસા હી હોતા જા રહા હે કે બીવી કી બાત સુની જા રહી હે ઔર માં કી બાત પર કોઇ ધ્યાન નહી દિયા જાતા બડે અફસોસ કી બાત હે અલ્લાહ માં કી નાફરમાની સે હમારી હિફાઝત ફરમાયે.

શહર બિન હોસબ કેહતે હે કે એક મરતબા એક બસ્તી કે પાસ સે મેરા ગુઝર હૂવા બસ્તી કે આખિર મે કબ્રસ્તાન થા મે વહા પોહચા તો દેખા કે એક બુડી ઔરત વહા એક ચારપાઇ પર બેઠ કર સૂત કાત રહી હે ઔર યે અસર ઔર

મગરિબ કે દરમીયાન કા વકત થા અચાનક કિયા દેખતા હુ કે એક કબર ફટી ઔર ઉસમે સે એક આદમી નવજવાન જેસા ઉસકા આધા જિસમ તો ઈન્સાન કી તરહ લેકિન ચેહરા ગધે કી તરહ થા નિકલા તીન મરતબા ગધે જૈસી આવાઝ નિકાલી ફિર દોબારા કબર મે ચલા ગયા કબર બન્ધ હો ગયી.

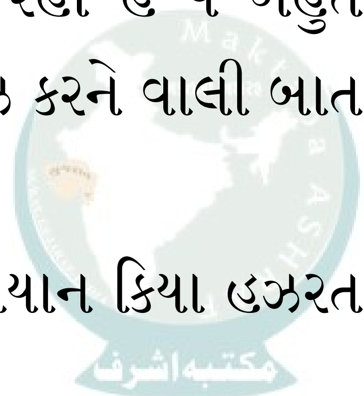
લોગો ને પૂછા કે આપ ઉસ બુડીયા કો પેહચાનતે હે? મેને કહા કે નહી પહેચાનતા કહા કે યે જો આપને અભી કબર સે જિસ જવાન કો નિકલતે હૂવા દેખા યે ઉસકી માં હે વો શરાબ પી કર આયા કરતા થા તો માં ઉસકો સમઝાતી થી કે બેટા તૂ યે કિયા કરતા હે તુ અલ્લાહ કી નાફરમાની મત કર શરાબ મત પી અલ્લાહ સે અપને ગુનાહો કી તૌબા કર લે તો વો જવાબ મે યે કેહતા થા કે કબ તક ગધે કી તરહ બોલતી રહેગી, એક દિન અસર કે બાદ ઉસકા ઈન્તેકાલ હૂવા તો લોગો ને યહા દફન કર દિયા જિસ દિન સે દફન કિયા હે રોઝાના યે મન્ઝર લોગ દેખતે હે.

7. દોસ્તો પર સખાવત ઔર બાપ કે સાથ અદાવત

અપને દોસ્ત કે સાથ ભલાયી કા મામલા કરે ઔર અચ્છે સુલૂક કા મામલા કરે ઔર બાપ કે સાથ બેરગ્બતી કા મામલા ઔર બદસુલૂકી કરે આજકલ યે બાત દેખને મે આ રહી હે કે દોસ્તો કી દાવતે હો રહી હે પાર્ટી યા હો રહી હે ઔર બાપ ઝરૂરતમન્દ ઔર મોહતાઝ હે લેકિન ઉસકી તરફ બેટા તવજ્જુહ નહી કરતા યે બાતે આમ હોતી જા રહી હે. કેહને કા મતલબ યે હે કે આદમી દૂસરો કે લિયે ભલાઈયા કરતા ફિરતા હે દોસ્તો કે પીછે અપના સબ કુછ લગા રહા હે લેકિન અપને બાપ કે લિયે કુછ નહી કરતા જિસને પૂરી ઝિન્દગી ગાડે પશીને કી કમાઈ ઔર મેહનત કરકે ઉસકે પીછે ખપાઈ ઔર ઉસકો બડા કિયા અબ વો બડા હો કે અપને બાપ કો ભુલ રહા હે યે કિતની બડી ના ઇન્સાફી હે ઔર અપને હી બાપ સે દુશ્મની કર રહા હે યે બહુત ખતરનાક ચીઝ હે યે અલ્લાહ કો નારાઝ કરને વાલી બાત હે ઈસસે હમકો બચના ચાહિયે.

દેવબંદ મે એક સાહબ ને એક કિસ્સા બયાન કિયા હઝરત

મૌલાના અરશદ સાહબ કી ઝુબાન સે સુના કે એક દુકાનદારને મુઝ સે કહા કે ફલા દુકાન પર જો બુઢા બેઠા હે યે દુકાન ઉસકે બાપ દાદા કે ઝમાને સે ચલી આ રહી હે એક મરતબા યે શખ્સ અપની જવાની કે ઝમાને મે આયા ઔર અપને બાપ કો હાથ સે પકડ કર નીચે કી તરફ ખીચ કર નાલી કે અન્દર ડાલ દિયા ઉસકે બાદ ઉસકી શાદી હુવી ઔર ઔલાદ મે ઉસકે યહા સિર્ફ ચાર બેટીયા થી કોઈ બેટા નહી થા.

ઉસકા યે વાકિયા મેરે દિલ ઔર દિમાગ મે ઘુમતા રેહતા થા મે સોચને લગા કે મેને ઉલ્મા સે યે બાત સુન રખી હે કે જો આદમી અપની માં યા બાપ કે સાથ બુરા સુલૂક કરતા હે તો ઉસકી ઔલાદ ઉસકે સાથ વહી મામલા કરતી હે ઉસને અપને બાપ કે સાથ યે મામલા કિયા થા ઔર ઉસકા કોઈ લડકા તો હે નહી વો આદમી કેહતા હે એક દિન મેને દેખા કે ઉસકી ચાર લડકીયો મેસે એક લડકી બુરકા પેહન કર આયી ઔર ઉસ બુડે દુકાનદાર કો ઉસી તરહ હાથ પકડ કર નીચે ગિરાયા જૈસે ઉસને અપને બાપકો ગિરાયા થા ઔર

નાલી મે ડાલ દિયા.

ઈસલીયે અરબી મે કહાવત હે જિસ્કા તરજુમા હે કે ભાઈ જૈસી કરની વૈસી ભરની જૈસા દુન્યા મે માં બાપ કે સાથ કરોગે અલ્લાહ દુન્યા મે ભી વો મામલા ઉસકે સાથ કરવાયેગા જો મામલા ઉસને અપને માં બાપ કે સાથ કિયા અલ્લાહ પાક પૂરી ઉમ્મતે મુહમ્મદીયા કી હિફાઝત ફરમાયે ઔર માં બાપ કી કદરદાની નસીબ ફરમાયે.

8. મસ્જીદો મે દુનીયવી બાતે બુલન્દ આવાઝ સે હોને લગેગી

યે બુરાઈ ભી આમ હોતી જા રહી હે લોગ નમાઝો સે ફારિગ હો કર મસ્જિદ મે હી બેઠ જાતે હે ઔર બાતે કરના શુરૂ કર દેતે હે અગર કોઈ દીની ઝરૂરી બાત હે તો ઠીક હે અપની દુનીયવી બાતો કે લિયે મસ્જીદો મે ન બેઠે બાહર ચલે જાયે અગર કોઈ મામલા પેશ આયા હો ઉસ વકત ભી મસ્જિદ હી મે શૌર બકોર હોને લગતા હે યે બડી ખતરનાક ચીઝ હે આદમી કી નૈકીયો કો બરબાદ કરને વાલી ચીઝ હે, ઐસી હકરતો સે હમે બચના ચાહિયે કયૂ કે મસ્જિદ અલ્લાહ કા

ઘર હે ઔર અલ્લાહ કે ઘર કા એહતેરામ હર મુસલમાન પર ઝરૂરી હે.

આજ કલ લોગ Mobile ફોન ચાલુ રખ કર આતે હે ઔર વો નમાઝ કે દરમીયાન મે બજને લગતા હે આજ સે કુછ ઝમાના પેહલે અગર કોઈ આદમી યે કેહતા કે મસ્જિદ મે મ્યુઝિક બજેગા તો યે બાત લોગો કો સમઝ મે ભી ન આતી કોઈ તસવ્વૂર ભી નહી કર સકતા થા કે ઐસા ભી હો સકતા હે લેકિન આજ હો રહા હે લોગ Mobile ફોન ચાલુ રખ કર આતે હે ઔર નમાઝ કે દરમીયાન બજને લગતા હે ઔર પૂરી મસ્જિદ કે નમાઝીયો કી નમાઝ ખરાબ હો જાતી હે ઉનકે લિયે અલ્લાહ કી તરફ સે કિતના સખ્ત મામલા હો સકતા હે ઉસકા અંદાઝા નહી લગાયા જા સકતા.

એક સાહબ ને એક અપાહીજ આદમી કો દેખા જો ચલને સે માઝૂર થા ઉન્હોને પૂછા ભાઈ કિયા બાત હે? ઉસને કહા એક મરતબા હુઝૂર ﷺ નમાઝ અદા ફરમા રહે થે મે સામને સે ગુઝર ગયા ઉસપર હુઝૂર ﷺ ને ફરમાયા હમારી નમાઝ કો કાટ દિયા યાની નમાઝ કી તવજ્જુહ ખતમ કર દી

અલ્લાહ ઉસકે નકશે કો કાટે ઉસ વકત સે મે ચલને સે માઝૂર હો ગયા. (મુસ્નદે અહમદ)

હુઝૂરﷺ ને મસ્જિદ કો અલ્લાહ કા ઘર કરાર દિયા ઔર જૈસા કે હદીસ મે આતા હે હુઝૂરﷺ ને યે ભી ફરમાયા કે મસ્જીદે તો આખિરત કે બાઝાર હે 'અલ્મસાજિદુ સુકુ મિન અસ્વાકિલ આખિરા' કે મસ્જીદે આખિરત કે બાઝાર હે જૈસે દુન્યા કે બાઝાર હે કે લોગ વહા જાકર દુન્યા હાસિલ કરતે હે ઠીક ઈસી તરહ આખિરત હાસિલ કરની હો તો ઉસકો મસ્જિદ કે અન્દર આકર કે મસ્જિદ વાલે આમાલ કરને પડેન્ગે તો વો આખિરત વાલા નફા કમાયેગા આખિરત કી દૌલત હાસિલ કરેગા જૈસે લોગ દુન્યા કી બાઝારો દુન્યા હાસિલ કરતે હે.

ફિર આગે ફરમાતે હે કે જો શખ્સ મસ્જિદ મે દાખિલ હોતા હે વો અલ્લાહ કા મેહમાન બન જાતા હે અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસકી મેઝબાની મગફિરત કી શકલ મે કી જાતી હે જૈસે કોઈ શખ્સ જબ કિસી કે યહા મેહમાન હોતા હે તો મેઝબાન સાહબ ખાના કી મેઝબાની કરતા હે ખાના

ખિલાતા હે તો યહા અલ્લાહ ઉસકી મેઝબાની ઉસકે ગુનાહ કો માફ કરકે કરતે હે ઔર જૈસે જબ કિસી કે યહા જબ કોઈ મેહમાન આતા હે તો આમ ખાને કે સાથ કોઈ ખાસ ચીઝ ભી મેહમાન કે ઈકરામ મે પકાઈ જાતી હે ખુસૂસી આયીટમ તો ઉસકે લિયે ભી અલ્લાહ કી તરફ સે ખાસ ઍહતેમામ કિયા જાતા હે ઔર ઉસકા ઍઝાઝ કિયા જાતા હે યે ગોયા ઉસકે લિયે ઍક તોહફા હે ગોયા યહા આકર આદમી અલ્લાહ કા મેહમાન બનતા હે ઔર ભલા કોઈ શખ્સ કિસી કે યહા મેહમાન બન કર આયે તો કિયા વો મેઝબાન કે લિયે કિસી કિસમ કી તકલીફ પોહચાને કા ઝરીયા બન સકતા હે.

તો મતલબ યે હે કે મસ્જિદ આખિરત કી નેકીયા કમાને કા ઍક ઝરીયા હે ઈસલીયે કહા ગયા કે મસ્જીદે આખિરત કે બાઝારો મેસે ઍક બાઝાર હે.

મસ્જિદ કા ઍક અદબ તો યે હે કે જબ કોઈ આદમી મસ્જિદ મે આવે તો અલ્લાહ કે ઝિકર મે મશ્ગૂલ હોના ચાહિયે હુઝૂર ﷺ ફરમાતે હે કે જબ તુમ લોગ જન્નત કે

બાગીચો ઔર જન્નત કી કયારીયો પર સે ગુઝરો તો ચર લિયા કરો યૂહી ન ગુઝર જાવો જૈસે જાનવર કી આદત હોતી હે કે જબ ઘાસ ચારે વાલી જગા સે ગુઝરતા હે તો દો એક મરતબા અપના મુંહ માર હી લેતા હે યૂહી નહી જાતા ઈસી તરહ જબ તુમ જન્નત કી કયારીયો કે પાસ સે ગુઝરો તો યૂહી ન ગુઝર જાવો બલ્કે કુછ ચર લિયા કરો તો સહાબા ને પૂછા કે એ અલ્લાહ કે રસૂલ યે જન્નત કે બાગીચે ઔર કયારીયા કિયા હે? તો હુઝૂરﷺ ને ફરમાયા કે મસ્જીદે જન્નત કી કયારીયા હે.

સહાબા ને પૂછા એ અલ્લાહ કે રસૂલ ચરના કિયા હે? તો હુઝૂરﷺ ને ફરમાયા **‘સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુલિલ્લાહિ વલાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર’** યાની મુખ્તલિફ અઝકાર કે ઝરીયા મસ્જિદ મે બેઠ કર અલ્લાહ કો યાદ કરના યે ગોયા ઉસમે ચરના હે ઉસસે ફાયદા ઉઠાના હે યે ભી મસ્જિદ કે આદાબ મેસે હે આદમી જબ મસ્જિદ મે જાયે તો વહા નમાઝ મે મશ્ગૂલ હો કુરાન કી તિલાવત મે મશ્ગૂલ હો અલ્લાહ કે ઝિકર મે મશ્ગૂલ હો યે મસ્જિદ કે

આદાબ મેસે હે મસ્જિદ કે હુકૂક કી અદાયગી મેસે હે ઉસકા એહતેમામ હોના ચાહિયે.
મસ્જિદ કી ચીઝે બાહર ન લે જાયે ઔર મસ્જિદ કી ચીઝો કા ગલત ઈસ્તેમાલ ન કરે ઈન સબ ચીઝો પર અલ્લાહ હમે અમલ કી તૌફીક અતા ફરમાયે, ઔર મસ્જીદો કી સહી કદરદાની નસીબ ફરમાયે.
આદમી અપને આપકો દુનીયવી બાતો મે મશ્ગૂલ ન કરે હુઝૂરﷺ ને મસ્જિદ મે દુનીયવી બાતે કરને સે મના ફરમાયા હે હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે એક વકત આયેગા કે મસ્જિદ કે અન્દર લોગ બેઠ કરકે દુન્યા કી બાતે કરેન્ગે ઐસે લોગો કે સાથ તુમ મત બેઠો અલ્લાહ કો ઐસે લોગો કી કોઈ ઝરૂરત નહી હે ગોયા યે મસ્જિદ કે અન્દર દુન્યા કી બાતે કરના હુઝૂરﷺ ને ઉસસે મના ફરમાયા હે.
અલ્લામા ઈબ્નુલ ઈલ્હામ(૨૯) ને એક રિવાયત નકલ કી હે કે મસ્જિદ કે અન્દર બાતે કરના યે નૈકીયો કો ઈસ તરહ ખાતા હે જૈસે આગ લકડીયો કો ખાતી હે ઔર ઉન્હોને લિખા હે કે જાઈઝ ઔર મબાહ બાતે ભી બિલા ઝરૂરત

મસ્જિદ મે કરેગા તો યે મકરૂહ હે ઔર ગુનાહ કા કામ હે અપને આપકો ઈસ તરહ મસ્જિદ મે બાતો મે મશ્ગૂલ કરને સે બચાના ચાહિયે.

અલ્લાહ હમારી હિફાઝત ફરમાયે, ઔર ઐસી હરકતો સે બચાયે.

9. ઝાલિમ જાબિર ઔર બદઅખ્લાક કો સલામો ઈકરામ કરના

કિસી આદમી કા ઈકરામ ઔર ઉસકી ઈઝઝત ઉસકી શરારત ઔર બુરાઈ સે બચને કે લિયે કી જાયે જૈસે એક શરકસ આદમી હે આપ ઉસકો સલામ નહી કરેન્ગે તો કુછ ન કુછ નુકસાન પોહચને કા ખૌફ હે યે ચીઝ આમ હો ગયી હે શરીફ લોગ અપના મુંહ છુપા કર અપને ઘરોં મે બેઠે હુવે હે ઔર બદમાશ કિસમ કે લોગ ખુલ્લમ ખુલ્લા ગુમ રહે હે ઔર લોગ ઉન્હી કો સલામ કર રહે હે ઈસલીયે કે યે જાન્તે હે કે અગર ઉસકો સલામ નહી કરેન્ગે તો હમારે ઉપર આફત આયેગી.

એક આદમી હે જિસમે કોઈ ખૂબી નહી હે લેકિન લોગ

ઉસકે બારે મે યે સોચતે હે કે અગર હમ ઉસકે સાથ ઈઝઝત ઔર ઍહતેરામ કા મામલા નહી કરેન્ગે તો વો હમ કો નુકસાન પોહચાયેગા ઉસકી તરફ઼ સે ખતરા હે કે વો કિસી પરેશાની મે ડાલ દે કિસી વબાલ મે મુબ્તેલા કરદે તો ઉસકી તરફ઼ સે જો યે ખતરાત લાહિક હે ઉસકા મિઝાજ ઐસા હે લોગ જાન્તે હે કે બડા ખતરનાક કિસમ કા આદમી હે ઔર અગર ઉસકો હમ સલામ નહી કરેન્ગે ઉસકી ઈઝઝત હમ નહી કરેન્ગે ઉસકા અદબ ઔર ઍહતેરામ નહી કરેન્ગે તો પતા નહી વો હમારે સાથ કિયા મામલા કર ડાલે હમારા જિના દોભર હો જાયે હમારે લિયે મુશ્કીલાત પૈદા હો જાયે તો ઉસકે ઉન જરાઈમ ઔર હરકતો કી વજહ સે જો અન્દેશા હે.

અબ અચ્છે અચ્છે લોગ જબ વો સામને આતા હે તો ઉસકો સલામ કિયા જા રહા હે વો જાન્તા હે કે ઉસમે કોઈ ઐસી બાત નહી હે કે જિસ્કી વજહ સે ઉસકે સાથ ઐસા બેહતરીન ઈઝઝત ઔર ઍહતેરામ વાલા સલામ કિયા જાયે વૈસે સલામ તો હર ઍક કો કરના હે લેકિન ઈઝઝત ઔર

એહતેરામ વાલા સલામ જો હે વો ઉસકા હકદાર નહી, ઔર ઈઝઝત ઔર એહતેરામ કા મામલા વો ઈસલીયે કર રહા હે કે વો જાનતા હે કે અગર મે ઉસકે સાથ ઐસા મામલા નહી કરૂન્ગા તો પતા નહી મેરે સાથ કૈસા બુરા સુલૂક કરેગા ઔર કૈસી મુસીબત મે ડાલ દેગા.

હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે આદમી કા ઈકરામ ઔર ઈઝઝત કી જાયે ઉસકે શર ઔર બુરાઈ કે ડર સે નહી, યાની લોગ કિસી આદમી મે કોઈ ખૂબી હે કોઈ કમાલ હે કોઈ અચ્છી બાત પાઈ જાતી હે તો ઉસકી વજહ સે લોગ ઉસકે સાથ ઈઝઝત ઔર એહતેરામ કા મામલા કરતે હે કિસી કો અલ્લાહ ને ઈલ્મ દે રખા હે સલાહ ઔર તકવા દે રખા હે બુઝરૂગી સે વો માલામાલ હે ઔર કોઈ અચ્છા વસફ ઉસકે અન્દર મૌજૂદ હે તો ઉસકી ઉન ખૂબીયો કી વજહ સે લોગ ઉસકી ઈઝઝત ઔર એહતેરામ કરતે હે ઔર કરના ભી ચાહિયે વો અપને કમાલાત કી વજહ સે ઔર અપની ઉન ખૂબીયો કી વજહ સે ઉસ બાત કા હકદાર હે કે ઉસકે સાથ ઈઝઝત ઔર એહતેરામ કા મામલા કિયા જાયે.

10. કમીને કો સરદાર બનાના

લોગો કા સરદાર ઔર લીડર કમીના આદમી હોગા યાની કૌમ કા કમીના આદમી સરદાર ઔર લીડર બનેગા યે ચીઝ ભી આમ હો ગયી હે વૈસે ભી હમારે યહા તો ઓ.બી.સી વાલો કે લિયે સ્ટેજે મખ્સૂસ કી જા રહી હે ઔર વહી બઢતે જા રહે હે હમ અપની આંખો સે દેખ રહે હે.

આગે હુઝૂરﷺ ઈરશાદ ફરમાતે હે કે કૌમ કા સરદાર ઔર લીડર ઔર ઉસકા બડા એક રઝીલ ઔર કૌમ કા એક દમ બદતર આદમી હો ઐસે બદતર આદમી કો સરદાર બના દિયા જાયે યે ભી એક અલામત મુસીબતો કે ઉતરને કી હુઝૂરﷺ ને બતલાયી હે અબ દેખ લિજિયે ઈસ ઝમાને કે અન્દર જો મુનાસિબ ઔર ઓહદે હે ઔર ઈસ તરહ કે જો કામ હે વો ઐસોં કે હવાલે કિયે જાતે હે અબ ઈસ તરહ કે કામો મે ઐસે લોગો કા ઈન્તેખાબ ધીરે ધીરે અમલ મે લાયા જા રહા હે શરીફ લોગ એક તરફ હોતે જા રહે તાકે જબ કિસી જગા જનરલ મિટિન્ગ હોતી હે લોગ જમા હોતે હે ઔર વહા પર કિસી કો અપના બડા મુન્તખબ કરને કા

વકત આતા હે તો ઐસે મોકે પર શરીફ લોગ મુંહ છુપાતે ફિરતે હે ઈસ ડર સે કે અગર હમ યહા આગે બડે તો પતા નહી હમારે સાથ કૈસા મામલા કિયા જાયેગા.

ઐસી સૂરત મે જો લોગ ઐસે હે કે લોગો કો બોજ લગતે હે વો આગે આ જાતે હે ઔર ઈસ તરહ કી ઝિમ્મેદારીયો કે કામ ઉનકે હાથોં મે આ જાતે હે બહુત સી જગા ઐસા હોતા હે મે કોઈ આમ હુકમ નહી લગા રહા હુ બાઝ જગા ઐસા હોતા હે, કેહના યે ચાહતા હુ કે અબ ઉમ્મત કે અન્દર યે ચીઝ બઢતી જા રહી હે ઝાહિર હે કે હુઝૂરﷺ ને જિસ ચીઝ કી પેશીન્ગોયી ફરમાયી હે વો હો કર હી રહેગી હમે અપને આપકો બચાના હે હદીસ કે અન્દર યે જિતની અલામતે ઈસ કિસમ કી બયાન કી જાતી હે ઉનકે મુતાલ્લીક ઉલ્માને લિખ્ખા હે કે એક તો વો અલામતે હે જિન સે બચના હમારે ઈખ્તિયાર મે હે ઉનસે અપને આપકો બચાના ઝરૂરી હે ઔર જો હમારે ઈખ્તિયાર મે નહી હે ઉનસે કોઈ બહસ નહી હે.

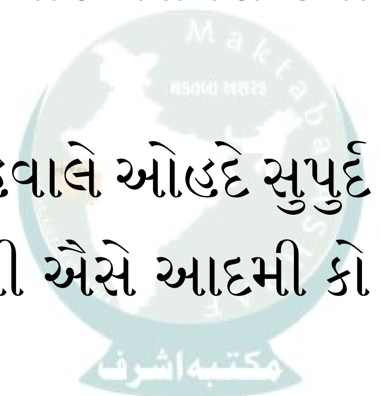

બહરહાલ હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે ઝિમ્મેદારી કે અહમ ઔર

બડે કામ કૌમ કે કમીને ઔર ઝલીલ કિસમ કે લોગો કે હવાલે કિયે જાયેન્ગે યે ભી ગોયા એક ચીઝ હે જિસકે નતીજે મે ઉમ્મત આઝમાઈશો મે મુબ્તેલા હોગી.

ઈસ મોકે પર મુફસ્સીરીન ને લિખા હે કે યે જો ઓહદે ઔર મન્સબ ઔર ઝિમ્મેદારીયા હે ઔર લોગો કો મુખ્તલિફ મન્સબ ઔર ઝિમ્મેદારીયા દી જાતી હે કે હુકૂમત કા ફલા કામ હે ઔર ફલા ઔહદા ઔર મન્સબ હે વો ફલા કે હવાલે હે યે જિત્ને મન્સબ ઔર ઓહદે હે યે સબ અલ્લાહ કી તરફ સે અમાનત હે જિન લોગો કો યે ઈખ્તીયારત હે કે વો ઓહદે ઔર કામ લોગો કે હવાલે કરે તો વો ઐસે લોગો કે હવાલે કરે જો ઉસકે લાઈક હો નાહલ કે હવાલે ન કરે યે ઓહદે ઔર ઝીમેદારીયા નાહલ કે હવાલે કરના ભી અમાનત મે ખિયાનત હે. તો હમે ભી જબ કોઈ ઈન્તેખાબ કા વકત આયે તો સોચ સમઝ કે રાય ઔર મશવેરા દેના ચાહિયે.

હુઝૂર صلی اللہ علیہ وسلم ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જિસકે હવાલે ઓહદે સુપુર્દ કરને કી ઝિમ્મેદારી હો ઔર ઉસને કિસી ઐસે આદમી કો

દિયા જો ઉસકા અહલ નહી હે હાલાકે ઉસકે મુકાબલે મે ઉસ કામ કી અહલીયત ઔર સલાહીયત રખને વાલા શખ્સ મૌજૂદ હે તો ઉસ આદમી ને અલ્લાહ ઔર રસૂલ ઔર તમામ મોમિનીન કે સાથ ખિયાનત કી ઈસલીયે યે ભી ઝરૂરી હે કે ઝિમ્મેદારી જિસકે હવાલે કી જાયે વો ઉસકા અહલ હો ઉસ કામ કી ઉસમે સલાહીયત હો ઉસકા એહતેમામ કરના ઝરૂરી હે.

11. ખુલે આમ શરાબ પી જાયેગી

હુઝૂર صلی اللہ علیہ وسلم ને ઈરશાદ ફરમાયા શરાબે પી જાને લગેગી યે ભી એક ઐસા કામ હે કે જબ ઉમ્મત ઉસમે મુબ્તેલા હોગી તો વો આઝમાઈશ કા શિકાર હોગી ઈબ્તેદાએ ઈસ્લામ મે શરાબ કે ઉપર પાબન્દી નહી થી ઔર અરબ લોગ શરાબ કે બડે આદી થે બડે શોકીન થે ઉનકે યહા અરબી ઝુબાન મે શરાબ કે લિયે બહુત સારે અલ્ફાઝ હે જો શરાબ કે માના કો બતલાતે ઔર ઝાહિર કરતે હે બલ્કે બાઝ તારીખ લિખને વાલો ને લિખા હે કે જબ બચ્ચા પૈદા હોતા થા તો ઉસકે મુંહ મે સબ સે પેહલે શરાબ ટપકાઈ જાતી થી ઔર શરાબ

કો વો બડા અચ્છા સમઝતે થે. ઉસકે બાદ જબ ઈસ્લામ આયા તો શરાબ પર ધીરે ધીરે કન્ટ્રોલ કિયા ઔર બતલાયા કે ઈસ શરાબ મે ફાયદે સે ઝયાદા નુકસાનાત બહુત હે.

શુરૂ ઈસ્લામ મે શરાબ કી હુરમત ઔર મુમાનત કા હુકમ નાઝીલ નહી હૂવા થા ઈસ્તેમાલ કી જાતી થી જબ હઝરાતે મુહાજિરીન હિજરત કરકે મદીના મુનવ્વરહ ગયે ઉસ વકત ભી શરાબ કા સિલસિલા જારી થા અલબત્તા હર દૌર મે હર ઝમાને મે કુછ સમઝદાર લોગ હોતે હે જો ઐસી નુકસાન દેને વાલી ચીઝો કે નુકસાન કો મેહસૂસ કરતે હે તો શરાબ કે નુકસાન કો મેહસૂસ કરતે હુવે બાઝ હઝરાતે સહાબા(રદી) જૈસે કે હઝરત ઉમર(રદી) હઝરત મુઆઝ બિન જબલ(રદી) ઔર ભી બાઝ સહાબા કે નામ બતાયે જાતે હે વો હુઝૂર صلى الله عليه وسلم કી ખિદમત મે હાઝીર હુવે ઔર શરાબ કે મુતાલ્લીક દરયાફ્ત કિયા.

કુરાન મે શરાબ કી હુરમત એક દમ સે નાઝીલ નહી હુવી હે ઈસ્લામ જો હે વો ઈન્સાન કે મિઝાજ કી ઔર ઉસકી તબીયત કી બડી રિઆયત કરતા હે એક આદમી કિસી ચીઝ

કા આદી હો કિસી ચીઝ કી ઉસકો આદત પડ ગયી હો ઔર આપ ઉસકો એક દમ સે ઉસસે રોક દે તો યે ચીઝ ઉસકી સિહત કે એતેબાર સે ભી નુકસાન દેને વાલી હોતી હે ઔર ઉસકે લિયે મુશ્કીલ ભી હો જાતા હે.

ચુનાન્ચે શરાબ કી હુરમત કી વજહ કે તીન મરહલે ઈસ કિતાબ મે બતાયે હે:

(1) ઈસ્લામને શરાબ કો હરામ કરાર દેને કે મામલે મે ધીરે ધીરે જિસકો ગુજરાતી હે તબ્કાવાર કેહતે હે વો તરીકા ઈખ્તિયાર કિયા ચુનાન્ચે જબ હુઝૂરﷺ સે શરાબ કે મુતાલ્લીક ઉન હઝરાત ને પૂછા કે એ અલ્લાહ કે રસૂલ શરાબ કે બારે મે શરીયત કિયા કેહતી હે? તો ફૌરન કુરાન મે યે આયત નાઝીલ હુવી કે એ અલ્લાહ કે નબી યે લોગ આપ સે શરાબ ઔર જુએ કે મુતાલ્લીક પૂછતે હે તો આપ કેહ દિજિયે કે ઉસમે બડે ગુનાહ કે કામ ભી હે ઔર કુછ ફાયદે ભી હે લેકિન ઉસકા ગુનાહ ફાયદે સે બડકર હે (સૂ.બકરા-૨૧૯)

તો જો સમઝદાર થે વો સમઝ ગયે કે કુરાન કી ઈસ આયત મે શરાબ કો હરામ નહી કિયા ગયા લેકિન યે બતલાયા ગયા

કે ઉસકા નુકસાન નફા સે ઝયાદા હે ગોયા એક મશવરા દિયા જા રહા હે, ચુનાન્ચે ઈસ આયત કે નુઝૂલ કે બાદ બહુત સે હઝરાત ને શરાબ પીના છોડ દિયા કુછ હઝરાત ને યે સોચા કે શરાબ મે અગરચે કુછ નુકસાન હે લેકિન ઉસમે જો નુકસાન હે હમ ઉસ નુકસાન સે ખૂદ કો બચાને કા એહતેમામ કરતે હુવે શરાબ કા ઈસ્તેમાલ કરેન્ગે ઈસલીયે કે અભી તક ઉસકો મના ઔર નાજાઈઝ કરાર નહી દિયા હે તો ઉન્હોને ઉસ સિલસિલા અબ ભી જારી રખા ઔર બહુત સો-ને અપને તૌર પર છોડ દિયા ઔર મશવેરા કો કબૂલ કિયા.

(2) ઉસકે બાદ એક મરતબા ઐસા હૂવા કે હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ ને કુછ લોગો કી દાવત કી ઉસમે શરાબ રખી હુવી થી કયૂ કે વો અભી હરામ નહી હુવી થી સબ જાન્તે હે ઔર દેખતે ભી હે કે જહા જહા ઈસ શરાબ કો મમ્નુ નહી સમઝા જાતા ઔર ઉસપર પાબન્દી નહી હોતી વહા કોઈ દાવત બગૈર શરાબ કે નહી હોતી ઈસી તરહ ઉસ દાવત મે ભી શરાબ રખી હુવી થી પીને વાલો ને

પી રખી થી ઔર મગરિબ કા વકત આ ગયા ઔર ઉસી હાલ મે નમાઝ કે લિયે ખડે હો ગયે જો ઈમામ થા ઉન્હો સૂરએ કાફિરૂન કી તિલાવત કી જિસ્કા તરજુમા હે કે એ કાફિરો તુમ જિસ્કી ઈબાદત કરતે હે મે ભી ઉસી કી ઈબાદત કરતા હુ હાલા કે કુરાન મે 'લા અઅબુદુ મા તઅબુદુ' કે તુમ જિન્કી ઈબાદત કરતે હો મે ઉનકી ઈબાદત નહી કરતા લેકિન "લા" કો છોડ દિયા ઔર નશે મે પતા ભી નહી ચલા તો ઉસકે ફૌરન બાદ કુરાન કી એક દૂસરી આયત નાઝીલ હુવી- એ ઈમાન વાલો તુમ નશે કી હાલત મે નમાઝ કે કરીબ મત જાવો.

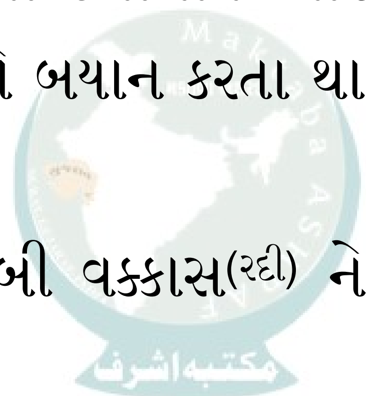
(3) ઉસકે બાદ એક મરતબા ઐસા હૂવા કે હઝરત ઉત્બાન બિન માલિક(રદી) ને લોગો કી દાવત કી યે હઝરત ઉત્બાન બિન માલિક(રદી) ખૂદ અન્સારી હે તો ઉસ દાવત મે અન્સાર ભી થે મુહાજિરીન ભી થે અબ યે શરાબ ઐસી ખતરનાક ચીઝ હે કે આદમી જબ ઉસકો પીતા હે તો પીને કે નતીજે મે ઉસકી અકલ ઔર હોશ ઔર હવાસ ખતમ હો જાતે હે પતા હી નહી ચલતા કે વો કિયા કર રહા હે કિયા બોલ રહા

હે ઐસી હરકતે કરતા હે કે અગર હોશ મે આને કે બાદ ઉસકો બતાયા જાયે તો વો ખૂદ ભી શરમીન્દા હો.

શરાબ ઈન્સાન કો હોશ ઔર હવાસ સે એક દમ દૂર કર દેતી હે, અલ્લામા કુરતુબી(રહ) ને એક મોકે પર શરાબ કે દો વાકીયે લિખે હે એક વાકિયા યે હે કે એક શરાબી એક મરતબા શરાબ પીને કે બાદ પૈશાબ કરને બેઠા ઔર અપના પૈશાબ અપને ચુલ્લુ મે લેકર ખૂદ હી અપને મુંહ પર ડાલ રહા થા ઔર દુઆ કે અલ્ફાઝ કેહ રહા થા એ અલ્લાહ મુજે તૌબા કરને વાલો મેસે બના ઔર પાકીઝા લોગો મે સે બના.

તો શરાબ કા હાલ તો ઐસા હી હે જબ આદમી શરાબ કે નશે મે મશ્ત હોતા હે તો ઉસકો પતા હી નહી ચલતા કે મે કિયા કર રહા હુ. અરબ મે એક પુરાના દસ્તૂર યે ભી થા કે જબ મુખ્તલિફ કબાઈલ કે લોગ જમા હોતે થે તો હર કબીલે વાલા અપને કબીલે કી ખૂબીયા કમાલાત ઔર ઉનકી જો ચીઝે મશ્હૂર હોતી થી ઉનકો બયાન કરતા થા ઔર દૂસરે કબીલે કી બુરાઈયા કરતા થા.

ઉસ મોકે પર હઝરત સઅદ બિન અબી વક્કાસ(રદી) ને

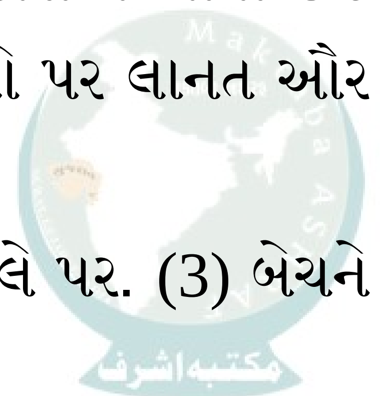
મુહાજિરીન કે ફઝાઈલ ઔર કમાલાત ઔર અન્સાર કી તન્કીસ ઔર બુરાઈયા બયાન કરની શુરૂ કી તો વહા જો અન્સાર થે ઉનકો ભી ગુસ્સા આ ગયા એક નવજવાન થે એક તાઝા ઉંટ ઝબહ કિયા ગયા થા ઉસકે શાને કી બાઝુ કી હડ્ડી હોતી હે વો ઝરા ચોડી હોતી હે વો લેકર કે મારી તો ઉનકા ચેહરા ઝખ્મી કર દિયા બહુત સી રિવાયતો મે યે ભી હે કે બહુત સારે લોગ આપસ મે ઘુત્તમ ઘુત્તા હો ગયે જબ હોશ આયા તો દેખા કે કિસી કા સર ફટા હૂવા હે કિસી કા ચેહરા ઝખ્મી હે કિસી દાઢી નોચી હુવી હે તો આપસ મે એક દૂસરે કે લિયે દુશ્મની પૈદા હો ગયી.

ઈસકી શિકાયત હુઝૂરﷺ કી ખિદમત મે કી ગયી તો કુરાન કી યે આયત નાઝીલ હુવી તરજુમ- બેશક શરાબ ઔર જૂવા ઔર યે બુત ઔર સુગુન નિકાલને કે તીર જો ઉનકે યહા હૂવા કરતે થે યે સબ ગન્દી ચીઝે હે શૈતાન કા કામ હે તુમ ઉસસે બચો શૈતાન ચાહતા હી યહી હે કે તુમ્હારે દરમીયાન શરાબ ઔર જૂવે કે ઝરીયા દુશ્મનાવટ ઔર કીના પૈદા કરે ઔર તુમ્હે અલ્લાહ કે ઝિકર સે ઔર નમાઝ સે રોકના

ચાહતા હે. (સૂ. માઈદા 90,91)

જિસ દિન શરાબ કી મુકમ્મલ હુરમત આયી તો ઉસકે બારે મે આતા હે કે મદીને મે ઉસ દિન કસરત સે શરાબ બહી હે જૈસે તેઝ બારિશ મે સારી નાલીયા પાની સે ભર કર બહને લગતી હે ઔર મુદ્દતો તક ઐસા હૂવા કે બારિશ હોતી થી તો ઉસકે પાની મે શરાબ કા રંગ ઔર ઉસકી બદબૂ ઝાહિર હોતી થી ઉનકે દિલો મે ઈસ્લામી અહકામ પર અમલ કા ઐસા જઝબા થા કી સભી હઝરાત ને શરાબ ઘર સે બાહર નિકાલ કર ફેક દી ઔર બહુત સે લોગો કે પાસ તિજારતી શરાબ ભી થી, હુઝૂરﷺ ને ઉનસે ભી ફરમાયા કે ભાઈ તુમ્હારે ગોડાઉન મે જિતની ભી શરાબ વાલા માલ હે લાકર જમા કરાવો ચુનાન્ચે સબ ને લાકર જમા કર દિયા.

જબ શરાબ કી હુરમત આયી તો ઉસકે બારે બડા સખ્ત પેહલુ ઈખ્તિયાર કિયા ગયા ચુનાન્ચે હદીસ મે આતા હે કે અલ્લાહ ને શરાબ કે બારે મે દસ લોગો પર લાનત ઔર ફિટકાર ફરમાયી હે:

(1) બનાને વાલે પર. (2) બનવાને વાલે પર. (3) બેચને

વાલે પર. (4) ઉસકી કીમત ખાને વાલે પર. (5) ખરીદને વાલે પર. (6) જિસકે લિયે ખરીદા જા રહા ઉસકે ઉપર. (7) પીને વાલે પર. (8) પીલાને વાલે પર. (9) ઉઠાકર લે જાને વાલે પર. (10) જિસકે લિયે ઉઠાકર લે જા રહા હે ઉસકે ઉપર.

હુઝૂરﷺ કા ઈરશાદ હે કે મે અલ્લાહ કી કસમ ખાકર કે યે બાત કેહતા હુ કે મુજે હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) ને બતલાયા કે જા આદમી શરાબ કા આદી હો વો ઐસા હે જૈસે બુત પરસ્ત બુતો કી પૂજા કરને વાલા ઔર હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે બુત પરસ્તી કે બાદ સબ સે પેહલી ચીઝ જિસ્સે અલ્લાહ ને મુજે મના ફરમાયા વો શરાબ નોશી હે ઔર હદીસ મે યે ભી આતા હે કે હુઝૂરﷺ ને ફરમાયા જો શરાબ કા આદી હો વો ઐસા હે જૈસે બુતો કી પૂજા કરને વાલા હોતા હે જૈસે લાત ઔર ઉઝઝા જો ઝમાના એ જાહિલીયત કે બુત હે ઉનકી પૂજા કરને વાલે જૈસા બાઝ રિવાયતો મે તો યૂ ભી હે કે જો શખ્સ શરાબ કા આદી હો ઔર બગૈર તૌબા કે મરેગા તો અલ્લાહ કે સામને બુત પરસ્તો કી શકલ મે પેશ

કિયા જાયેગા મેદાને હશર મે. તો ઈસસે માલૂમ હૂવા કે શરાબ પીને પર સખ્ત વઈદ હુવી હે.
અલ્લાહ તમામ ઉમ્મતે મુહમ્મદીયા કો ઈસ બુરી આદત સે હિફાઝત ફરમાયે.

12. હલાલ ઔર હરામ કી તમીઝ ન રહેંગી

રેશમ પેહના જાયેગા- લિબાસ મે હલાલ ઔર હરામ કી તમીઝ ન રહે જિન ચીઝો કો પહેનના હરામ કરાર દિયા હે ઉસકો ભી આદમી ઈસ્તેમાલ કર રહા હે ઔર શરાબ પી જાયે યાની ખાને પીને કે મામલે મે ભી હલાલ ઔર હરામ કી તમીઝ ન રહે. આજ કલ બડે બડે રેસ્ટોરન્ટ બન્તે જા રહે હે ઔર લોગ ધૂમ સે વહા જા રહે હે ઔર ખા રહે હે વહા કિયા ખિલાયા જા રહા હે વો કોઈ નહી દેખતા શૌક સે વહા જા રહે હે બસ સિર્ફ નુમાઈશ મકસૂદ હે અપને પૈસો કો હરામ તરીકા સે ખર્ચ કર રહે હે અગર હલાલ જગા ભી ખર્ચ કરે તો ઉસમે ભી શરીયત કી તરફ સે યે જૂઠ નહી હે કે આદમી નુમાઈશ કે તૌર પર ઉસકો ખર્ચ કરે લોગ યૂ સમઝતે હે કે ફલા રેસ્ટોરન્ટ મે જાકર ખાયેન્ગે તો ઉસસે

હમારા એક મકામ બનેગા ઔર વહા હરામ ખિલાયા જા રહા હે ઉસકી કોઈ તહકીક નહી કરતા.

મરદો કા રેશમી લિબાસ પેહનના ભી આઝમાઈશો કી દાવત દેનેવાલા હે: રેશમ પેહના જાયેગા રેશમી લિબાસ કો મરદો કે લિયે હરામ કરાર દિયા ગયા હે સોને ચાંદી કે ઝેવરાત ઔર રેશમી લિબાસ ઔરતો કે લિયે જાઈઝ હે મરદો કે લિયે હરામ હે ઔરતો કે લિયે ભી સોને ચાંદી કે ઝેવરાત કી ઈજાઝત હે સોને ચાંદી કી ઔર ચીઝે મસલન પીયાલા થાલી વગૈરા ઉનકા ઈસ્તેમાલ ન મરદો કે લિયે જાઈઝ હે ઔર ન ઔરતો કે લિયે જાઈઝ હે. તો હુઝૂરصلى الله عليه وسلم ફરમાતે હે કે રેશમ જો મરદો કે લિયે હરામ કરાર દિયા ગયા હે લોગ ઉસકો પહેન્ને લગેન્ગે.

બનાવતી રેશમ પહેન સકતે હે- બુખારી શરીફ કી રિવાયત મે હે કે મેરી ઉમ્મત મેસે કુછ લોગ ઝિના કો ઔર રેશમ કો ઔર શરાબ કો હલાલ સમઝને લગેન્ગે તો ઉસ વકત અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઉનકો મસ્ખકર દિયા જાયેગા તો બહરહાલ રેશમ કા ઈસ્તેમાલ મરદો કે લિયે હરામ હે

લેકિન અગર વો ઈસ્તેમાલ હોને લગે તો વો ઉસી વઈદ મે દાખિલ હે આજ કલ એક બનાવતી રેશમ આતા હે ઉસકો આરટીફીશલ રેશમ કહા જાતા હે વો ચૂકે હકીકી રેશમ નહી હે ઈસલીયે ઉસકી ગુન્ઝાઈશ હે લેકિન ઉસસે ભી બચને કા એહતેમામ કરના બેહતર હે.

તો ઈસસે પતા ચલા કે તકવા વાલા લિબાસ પેહનના ચાહિયે તકબ્બૂર ઔર ફખરાના લિબાસ સે બચના ચાહિયે. અલ્લાહ હમ સબ કો અમલ કી તૌફીક અતા ફરમાયે.

13. ગાને ઔર ગાને બજાને કે સાધન કા ઈસ્તેમાલ કિયા જાયેગા

આપﷺ ફરમાતે હે કે ગાને વાલી ઔરતે ઔર ગાને બજાને કે સાધન કો ઈખ્તિયાર કિયા જાયે યાની લોગ આમ તૌર પર ઉસકો ઈસ્તેમાલ કરને લગેન્ગે.

ઈસ દૌર મે ગાને કે સાધન કા ઝયાદા ઈસ્તેમાલ કા મતલબ હઝરત મુફતી મુહમ્મદ તકી ઉસ્માની (દબ) ફરમાતે હે કે યે જો રિવાયત મે આતા હે કે આમ તૌર પર ઈસ્તેમાલ કિયા જાને લગે તો પેહલે ઝમાને મે યે જો માલદાર લોગ હૂવા

કરતે થે વો ખાસ તૌર પર ગાને વાલી ઔરતો કો ગાના ગાને વાલી બન્દીયો કો ખરીદા કરતે થે તાકે ઉસકે ગાને બજાને સે અપના દિલ બહલા સકે.

અબ જો હદીસ મે હુઝૂરﷺ ફરમા રહે હે કે ગાને વાલી ઔરતો ઔર ગાને બજાને કે સાધન કો આમ તૌર પર ઈખ્તિયાર કિયા જાને લગે તો ઉસ ઝમાને મે હર આદમી કે પાસ ઐસી તો કૈસી વુસુઅત હો જાયેગી કે વો ગાને બજાને કે સાધન ઔર ઔરત ઈખ્તિયાર કરને લગે? તો ફરમાતે હે કે ઉસ ઝમાને મે ગાને બજાને કી નિસ્બત સે રેડિયો ઔર ટેપ રેકૉર્ડર હે કે ગાને બજાને હી મે જિસ્કા ઈસ્તેમાલ કિયા જાતા હે ટીવી હે વીસીઆર હે ડિશ એન્ટીના હે યે સારી ચીઝે આમ હો ગયી હે હર ઘર મે યે ચીઝે આ ગયી હે ઔર લોગ ઈસીકો અપના દિલ બહલાને કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરતે રેહતે હે. ઐસી ચીઝો સે બચના ચાહિયે. અલ્લાહ અમલ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાયે.

ઈસ દૌર મે હુઝૂરﷺ કી પેશીન્ગોઈ કી સદાકત- તો ગોયા હુઝૂરﷺ કી પેશીન્ગોઈ ઉસ ઝમાને કે હાલાત કે એતેબાર

સે દેખી જાયે તો સબ કે સમઝ મે નહી આ સકતી કયૂ કે હર આદમી કે પાસ ઉત્ની વુસુઅત કહા હોગી કે હર આદમી બન્દી ખરીદે ઔર ઉસકો દિલ બહલાને કે લિયે ઈસ્તેમાલ કરે.

ગાને બજાને કે સાધન બહુત સે હોતે હે ઔર વો બહુત સે સાધન એક સાથ ઈસ્તેમાલ કિયે જાયે તબ યે મકસદ હાસિલ હોતા હે હર આદમી યે સાધન કૈસે ખરીદેગા ઔર યે ઉમૂમી શકલ કૈસે હાસિલ હોગી? તો ફરમાતે હે કે હમારે દૌર મે જો યે હાલાત પૈદા હો ચૂકે હે ઔર યે સિલસિલે શુરૂ હો ચૂકે હે ઉસસે હુઝૂર صلی الله علیه وسلم કી ઉસ પેશીન્ગોઈ કી સદાકત કા અંદાઝા હોતા હે.

યે ઉસ વકત તો કિસી કી સમઝ મે નહી આ સકતા થા લેકિન ઈસ વકત હર આદમી સમઝ રહા હે કે હર ઘર મે યે ચીઝે પોહચ ચૂકી હે એક છોટા સા રેડિયો હે ઉસકે ઝરીયા ગાને સુનતે હે અબ તો મોબાઈલ કે અન્દર ભી રેડિયો હોતા હે ઔર અબ તો 24 ઘંટે ગાને ફેલાને વાલે ઐસે હઝારો સ્ટેશન બન ચૂકે હે કે આદમી 24 ઘંટે ઉસસે ગાના સુન

સકતા હે પેહલે તો રેડિયો મે ઈતના ઉમૂમ ભી નહી થા અબ તો મુસ્તકિલ બાઝ રેડિયો સ્ટેશન વાલો ને ઈસીકો અપના મિશન બના રખ્ખા હે કે 24 ઘંટે ગાને ફેલાતે રેહતે હે ઔર સુન્ને વાલે સુન્તે ભી હે.

સંગીત કે સાધન કે ખરીદાર કે લિયે કુરાન મે વઈદ- બહરહાલ યે ગાને બજાને વાલી ઔરતે ઔર ગાના બજાને કે સાધન કે બારે મે હુઝૂર صلى الله عليه وسلم ને યે બાત ફરમાયી હે ઔર વૈસે કુરાન ઔર હદીસ કે અન્દર ઈસપર વઈદે ભી આયી હે સૂરએ લુકમાન મે અલ્લાહ કા ઈરશાદ હે કે લોગો મે બાઝ લોગ ઐસે હે જો ખેલ કી બાતો કે ખરીદાર હે તાકે અપની જહાલત કે ઝરીયા લોગો કો અલ્લાહ કી યાદ સે ગાફિલ કરે ઔર અલ્લાહ કી યાદ કો મઝાક ઔર ઠઠ્ઠા કા ઝરીયા બનાયે ઐસે લોગો કે લિયે બડા ખતરનાક યાની ઝિલ્લત વાલા અઝાબ અલ્લાહ કી તરફ સે હે.

નયા જાલ પૂરાના શિકારી- એક આદમી થા નઝર બિન હારિસ નામ થા વો ફારિસ કા સફર કિયા કરતા થા વહા સે વો રૂસ્તમ ઔર ઈસન્દરયાર કી કિસ્સે કહાનિયો કી કિતાબે

લે આયા ઔર લાકર યહા મક્કા વાલો સે કેહતા હે કે મુહમ્મદ તુમકો આદ ઔર સમૂદ કે કિસ્સે સુનાતે હે આવો મે તુમ કો રૂસ્તમ ઈસ્ફન્દરયાર કે કિસ્સે સુનાવુ વો બન્દી ભી ખરીદ કર લાયા થા લોગો કો અપને ઘર લે જાતા ખાના ખિલાતા ઔર બન્દી સે ગાને સુનાતા ઔર સુનાકર કે ઐસા કેહતા થા કે દેખો ઈસમે તુમ કો મઝા આતા હે યા ઉસમે ગોયા યે એક તરહ કી બુરાઈ બયાન કરની થી.

શુરૂ મે જબ કુરાન નાઝીલ હૂવા તો કુરાન કે હિદાયત નામે સે લોગો કો ગુસ્સા કરને કે લિયે ઔર કુરાન કે ઝરીયા સે લોગ અસર કબૂલ ન કરને પાયે ઔર કુરાન કે ઝરીયા સે લોગ હિદાયત કબૂલ ન કરે ઈસલીયે ઉસ ઝમાને મે ભી મુશરીકીન ઔર કાફિરો ને યે તરીકા ઈખ્તિયાર કિયા થા કે ગાને બજાને કે સાધન ઔર કિસ્સે કહાનિયા ખરીદ કર લોગો કો ઈમાન ઔર ઈસ્લામ સે હટાને કી કોશિશ કી જાતી થી યે સિલસિલા ઉસ ઝમાને મે શુરૂ હો ચૂકા થા.

ચુનાન્ચે આજ ભી યહી નાપાક હરકતે હો રહી હે ઔર કયામત તક હોતી રહેગી મુસલમાનો કો રાહે હક સે હટાને

કે લિયે. ઈસ્લામ કે અલાવા દુન્યા કે અકસર મઝહબ વાલે યહી મિશન મે લગે હુવે હે કે કેસે મુસલમાનો કો દુન્યા સે બેદખલ કર દિયા જાયે, મુસલમાનો કે દિલો મેસે ઈમાની હરારત કો કૈસે ખતમ કિયા જાયે તાકે વો ઝીન્દા રેહ કર ભી કુછ કામ કે ન રહે ઉનકા ઈમાન બેકાર હો જાયે, યહી ઉનકા મકસદે ઝિન્દગી હે, તો અલ્લાહ પૂરી ઉમ્મત કી ઈન નાપાક સાઝિશો સે બચાયે ઔર ઈમાન કી કુવ્વત નસીબ ફરમાયે ઔર નેક આમાલ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાયે.

ગાના સુન્ને પર સખ્ત વઈદે- એક ઔર રિવાયત મે હે કે હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે મેરી ઉમ્મત કે અન્દર અલ્લાહ લોગો કો ઝમીન મે ધસાં દેન્ગે ઉનકી શકલો કો બદલ દેન્ગે ઔર આસ્માન સે ઉનકે ઉપર પથ્થર બરસાયે જાયેન્ગે કિસી ને હુઝૂરﷺ કે ઈસ ઈરશાદ કો સુન કર પૂછા એ અલ્લાહ કે રસૂલ યે કબ હોગા? હુઝૂરﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે જબ ગાને બજાને વાલીયો કી ઝિયાદતી હોગી ઔર શરાબ પીના આમ હો જાયેગા લોગ ગાને બજાને વાલી ઔરતો કી તરફ મુતવજ્જે હોન્ગે ઔર ગાને બજાને કે સાધન કો લોગ

કસરત સે ઈખ્તિયાર કરને લગેન્ગે ઉસ ચીઝ કે ઉપર શકલે બદલને કી વઈદ આયી હે ઔર હમારી ઉસકી તરફ કોઈ તવજ્જુહ નહી.

કયામત સે પેહલે ગાને બજાને વાલો કા ચેહરે કા બદલ જાના- બહરહાલ મે તો યે અર્ઝ કર રહા થા કે બાઝ હઝરાતે ઉલ્મા ફરમાતે હે કે ઉસ વઈદ કા મતલબ યે હે કે જો લોગ ઉસમે મુબ્તેલા હોન્ગે માનવી તૌર પર તો ઉનકે દિલ મસ્ખ હો હી જાતે હે લેકિન કયામત સે પેહલે ઐસા ભી હોગા કે જબ બડી બડી નિશાનીયા ઝાહિર હોન્ગી તો ઝાહિરી તૌર પર ભી અલ્લાહ ઉનકે ચેહરો કો બંદરો ઔર સુવ્વરો કે ચેહરો સે મસ્ખ કર દેન્ગે.

આમ તૌર પર જો અઝાબ આતા હે ઉસકે અસ્બાબ મે ગાને બજાને કો શરાબ પીને કો ઔર યે ગાના બજાને વાલી નાચને વાલ ઔરતો કો બડા દખલ હે.

અલ્લાહ હમ કો સહી સમઝ અતા ફરમાયે ઔર ઐસે ગુનાહો સે બચને કી બાર બાર તૌફીક અતા ફરમાયે.

14. ટીવી ઔર મોબાલ ઈસ ઝમાને કા સબ સે બડા ફિતના

પેહલે ઝમાને મે તો યે હોતા થા કે ટીવી નહી થી તો સિનેમા હાઉસ જાતે થે ઔર હર એક ઉસકી જુરઅત નહી કરતા થા જો અચ્છે સફેદ પોશ હોતે થે ઉનકે લિયે સિનેમા મે જાના મુશ્કીલ હોતા થા અબ તો એક કોને મે બેઠ કર દાઢી ભી હે હાથ મે તસ્બીહ ભી હે ઔર દેખ રહે હે શાયર કેહતા હે-

બહુત મુશ્કીલ હે બચના મએ ગલગલોં સે ખલવત મે બહુત આસાન હે યારોં મે મઆઝલ્લાહ કેહ દેના દોસ્તો કી મેહફિલ મે નઉઝુબિલ્લાહ નઉઝુબિલ્લાહ બોલ દેના તો આસાન હે લેકિન તન્હાઈ મે ઉસ ગુનાહ સે અપને આપકો બચાના બડા મુશ્કીલ હે.

ટીવી ને આકર તકવે કા પરદા ફાશ કર દિયા- તો હકીકત તો યે હે કે ટીવી ને આકર કે આજ સબ કી પરહેઝગારી ઔર તકવે કા પરદાફાશ કર કે રખ દિયા હે આજ શાયદ હી કોઈ ઐસા આદમી હો જિસકે ઘર મે ટીવી ના હો ઔર વો ઉસસે બચતા હો ટીવી કી એક ખાસીય્યત યે ભી હે કે

આદમી જબ કોઈ ગુનાહ બાર બાર કરતા હે તો ઉસ ગુનાહ કી કબાહત ઉસકી ઈશાત ઉસકી બુરાઈ ઉનકે દિલ ઔર દિમાગ સે નિકલ જાતી હે જિન લોગો કે ઘરોં મે ટીવી હે વો કિયા કેહતે હે? ઉસમે કિયા હો ગયા? કિયા હર્ઝ હે? મતલબ યે કે ઉસમે કોઈ હર્ઝ નહી.

ટીવી મે કિયા હર્ઝ હે કેહને વાલે ઈમાન કી ખૈર મનાયે-

દેખીયે દો ચીઝે અલગ અલગ હે એક તો હે ગુનાહ કા કરના એક આદમી ગુનાહ કર ઈરતેકાબ કરતા હે ઔર સમઝતા હે કે મે ગુનાહ કર રહા હુ તો ઠીક હે અલ્લાહ ઉસકો તૌબા કી તૌફીક ભી દે દે લેકિન એક આદમી ગુનાહ કા કામ યે સમઝ કર કે કરતા હે કે યે ગુનાહ નહી હે હલાલ સમઝ કરતા હે તો કિસી હરામ કામ કો હલાલ સમઝ કર કરના ઉસસે આદમી ઈમાન સે નિકલ જાતા હે આજ ટીવી મે કિયા હર્ઝ હે કેહને વાલે અપને ઈમાન કી ખૈર મનાયે.

ટીવી મે જો ચીઝે હોતી હે કિયા હોતા હે એક તો ગાના ઔર ગાને કી હુરમત કુરાન ઔર હદીસ સે સાબિત હે જૈસા કે મેને ભી આપ કે સામને પેશ કિયા ઔર ફિર ઉસમે ગાને

બજાને કે સાધન ઈસ્તેમાલ કિયે જાતે હે હુઝૂરﷺ તો ફરમાતે હે મુજે અલ્લાહ ને ગાને બજાને કે સાધન કો તોડને કે લિયે ભેજા હે મેરા ભેજના હી ઈસકે લિયે હૂવા હે ઔર ઉમ્મતી કો બગૈર ઉસકો સુને હુવે સુકૂન ઔર ચૈન ન પડે યે હાલ મોહબ્બત કા દાવા કરને જૈસા હે?

ટીવી બેશુમાર ગુનાહો કા મજમુઆ હે- ઔર ફિર યે કે ઉસમે ઔરતો કી મિલાવત હોતી હે ઉસપર જો ઔરતે દિખલાઈ જાતી હે ઉનકી તરફ મરદ શૌહવત કી નિગાહ સે દેખતા હે હાલાકે કુરાન મે નિગાહ કી હિફાઝત ફર્ઝ કરાર દી ગયી હે હદીસ મે હે ઉસકે બારે મે બડી તાકીદ આયી હે ઉસમે ઔરતે ભી મરદો કો દેખતી હે ઉસ ટીવી પર મરદો ઔર ઔરતો કા ઈખ્તીલાત દિખાયા જાતા હે યે વો ગુનાહ હે જિન કા નાજાઈઝ ઔર હરામ હોના કુરાન ઔર હદીસ કે ઉસૂલ સે સાફ સાફ સાબિત હે.

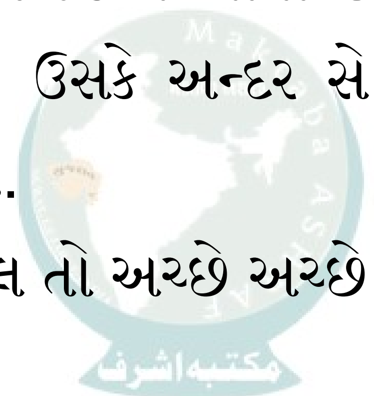
ઈસ્કે બાદ એક આદમી અપની ઝુબાન સે યે કેહતા હે ઈસમે કિયા હર્ઝ હે આપ ખૂદ અંદાઝા લગાઈયે કે ઐસા જુમ્લા બોલ કરકે ઉસકા ઈમાન કૈસે મહફૂઝ રેહ સકતા હે યે ટીવી

જો હે ઉસને તો હમારી નસલો કો ખરાબ કર દિયા હે એક જર્મન માહિર કા કેહના હે કે યે ટીવી તુમ્હારે મુઆશરે કો ખતમ કરે તબાહ કરે તુમ્હારી આને વાલી નસલો કો બરબાદ કરે ઉસસે પેહલે ઉસકો ઉઠા કર નિકાલ દો.

અલ્લાહ હમ કો સહી સમઝ અતા ફરમાયે ઔર ઐસે ગુનાહો સે બચને કી બાર બાર તૌફીક અતા ફરમાયે.

મોબાલ ઈસ ઝમાને કા સબ સે બડા ફિતના- આજ કલ સબ સે બડા ફિતના મોબાઈલ ઔર ઈન્ટરનેટ હે ઉસકો લોગ મસ્જિદ મે ભી લાતે હે ચાહિયે તો યે થા કે ઉસકો મસ્જિદ મે લેકર હી ન આતે ઘર છોડ કર આતે લેકિન લોગ મસ્જિદ મે ભી મોબાઈલ લાના નહી છોડતે જહા અલ્લાહ કા જિકર હો કુરાન કી તિલાવત હો વહા પર ભી શૈતાન કો લેકર આતે હે યે બહુત હી ખતરનાક ફિત્ના હે કયૂ કે જબ આદમી મોબાઈલ લેકર મસ્જિદ મે આતા હે તો નમાઝો કે દરમીયાન જો આવાઝે ઉસકે અન્દર સે નિકલતી હે જિસે હમ રિંગટોન કેહતે હે.

અલ્લાહ કે બન્દે ઈસે રખતે હે આજ કલ તો અચ્છે અચ્છે

દીનદાર લોગ એહલે ઈલ્મ હઝરાત અચ્છે નેક સાલેહ ઉનકા રિંગટોન બિલ્કુલ હરામ હોતી હે યાની મ્યૂઝિક કી આવાઝ કો રખતે હે ઉસકો હુઝૂરﷺ ને લાનાતી આવાઝ કરાર દિયા હે હઝરત આયશા(રદી) કી રિવાયત હે કે હુઝૂરﷺ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે દો આવાઝે અલ્લાહ કે યહા લાનત વાલી આવાઝે હે એક તો યે ગાને બજાને કી જો ખૂશી કે મોકે પર હોતા હે ઔર દૂસરી વો આવાઝ જો ગમી કે મોકે પર કિસી કી મૌત પર મખ્સૂસ અંદાઝ મે મખ્સૂસ આવાઝ નિકાલ કર રોતે થે જિસકો નૌહા કેહતે હે ઉન દોનો આવાઝો કો હુઝૂરﷺ ને લાનાતી આવાઝ કરાર દિયા હે.

મોબાઈલ કી રિંગટોન કે બારે મે એહતિયાત- યે રિંગટોન કી આવાઝ તો મ્યૂઝિક કી આવાઝ હે ઉસ મ્યૂઝિક કી આવાઝ કે બારે મે તો હઝરત અલી(રદી) કી રિવાયત હે હુઝૂર ને ફરમાયા કે અલ્લાહ ને મુજે ગાને બજાને કે સાધન કો મિટાને કે લિયે ભેજા હે તો અલ્લાહ કરે રસૂલ જિસ ચીઝ કો મિટાને કે લિયે આયે થે ઉસકે બારે મે આજ યે હો રહા હે કે અચ્છે ખાસે દીનદાર કિસમ કે લોગ ભી ઐસે હે કે

ઉનકો યે સુને બગૈર ચૈન પડતા નહી હે.

અબ રિંગટોન ભી જો હે વો મુસ્તકિલ ઈન કંપનીયો કા એક કારોબાર બન ગયા ઉનકે ફોન આતે રેહતે હે ફલાને ગાને કે તરઝ પર યે રિંગટોન હે યે ફલાને ગાને કી હે ઔર લોગ પૈસે દે દે કર ઉસ રિંગટોન કો અપને મોબાઈલ મે દાખિલ કર રહે હે યે કિતની ખતરનાક બાત હે.

મોબાઈલ ભી જબ ઈસ્તેમાલ કરના હે તો ઈસ્તેમાલ કરને વાલે કે લિયે ઝરૂરી થા કે મોબાઈલ કે મુતાલ્લીક સારી તફસીલાત ઉલ્મા સે માલૂમ કરે ઔર પૂછે કે મે કિન શરતો કે સાથ મોબાઈલ કા ઈસ્તેમાલ કર સકતા હુ ઔર જો શરતેં બતાઈ ગયી ઉન શરતોં કા લિહાઝ કરકે ઉસકા ઈસ્તેમાલ કરના ચાહિયે આજ જો ભી ચીઝ માર્કેટ મે આયી ખરીદી ઔર ઈસ્તેમાલ કરના શુરૂ કર દિયા ઉસકી કોઈ પરવાહ હી નહી કે અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ કી ઈસ સિલસિલે મે કિયા હિદાયતે હે.

શરીયત ઉસ ચીઝ કે ઈસ્તેમાલ કી હમે ઈજાઝત દેતી ભી હે યા નહી? ઔર અગર દેતી હે તો કિન શરતોં કે સાથ કિન

કાયદે કે સાથ? ઉન બાતો કા હમ ને એહતેમામ નહી કિયા તો ઉસકા નતીજા હમારે સામને હે કે મસ્જીદો કે અન્દર મ્યૂઝિક બજને લગા પુરાને ઝમાને મે કોઇ તસવ્વૂર ભી નહી કર સકતા થા.

અલ્લાહ હમ કો સહી સમઝ અતા ફરમાયે ઔર ઐસે ગુનાહો સે બચને કી બાર બાર તૌફીક અતા ફરમાયે.

15. અપને અસ્લાફ કો બુરા ભલા કહેન્ગે

યે હદીસ કા આખરી જુઝ હે જિસ પર આજ તફસીલ બયાન કી જાતી હે કે ઈસ ઉમ્મત કે બાદ મે આને વાલે લોગ અગલે લોગો કો બુરા ભલા કેહને લગેન્ગે લાનત ઔર મલામત કરને લગેન્ગે ઉનકી શાન મે ગુસ્તાખીયા કરેન્ગે ઉનકો ગાલી ગલૂચ કરેન્ગે યે પંદરહવી અલામત હે જો હુઝૂરﷺ ને બતલાયી હે ફરમાતે હે જબ યે સારી ચીઝે હોને લગેન્ગી તો ઈન્તેઝાર કરો ઉસ વકત સુર્ખ આંધીયો કા ગોયા આગ બરસેગી ઐસે વકીયાત ઝાહિર હોન્ગે યા લોગ ઝમીન મે ધસાં દિયે જાયેન્ગે યા લોગો કે ચેહરે ઔર ઉનકી શકલે બિગાડ દી જાયેગી યે અઝાબ ગોયા જગાહ જગાહ

ઉમૂમી અંદાઝ મે પેશ આયેગા.

અસ્લાફ કી બુરાઈ કરના ભી અઝાબ કો દાવત દેને વાલા હે- ઈસ ઉમ્મત કે બાદ મે આને લોગ અગલે લોગો કો બુરા ભલા કેહને લગેન્ગે લાનત મલામત કરેન્ગે ઉનકી શાન મે ગુસ્તાખીયા કરેન્ગે ઉનકો ગાલી ગલુચ કરેન્ગે યે સિલસિલા બહુત પેહલે સે શુરૂ હો ચૂકા હે શીયા ઔર રવાફિઝ કે યહા હઝરાતે સહાબા(રદી) કો મુસ્તકિલ તાના તશની ઔર ગાલી ગલુચ કા નિશાના બનાયા જાતા હે બલ્કે ઉનકે અકાઈદ કી બુનીયાદ હી ઉસપર હે મે ઉનકે કુછ અકાઈદ મુખ્તસર અંદાઝ મે ઉનકી કિતાબો સે પેશ કરતા હુ કયૂ કે તફસીલ કા વકત નહી હે.

હઝરાતે સહાબા કે બારે મે શીયાઓ કી ઝહનીયત- શીયા અપને અકાઈદ અપની કિતાબો મે બયાન કરતે હે ઉસમે યે હે કે હમ ચાર બુતો સે અપની પાકીઝગી ઝાહિર કરતે હે યે ચાર બુત સે કૌન મુરાદ હે? નઉઝુબિલ્લાહ (1 હઝરત અબૂ બકર રદી), (2 હઝરત ઉમર રદી), (3 હઝરત ઉસ્માન રદી) (4 હઝરત મુઆવિયા રદી) ઔર ચાર ઔરતો સે અપની

બરાત ઝાહિર કરતે હે નઉઝુબિલ્લાહ (1 હઝરત આયશા રદી), (2 હઝરત હફસા રદી), (3 હઝરત હિન્દા રદી), (4 હઝરત ઉમ્મે અરકમ રદી) ઔર વો તમામ જો ઉનકે માનને વાલે હે યે ઉનકા અકીદા હે કે રૂએ ઝમીન પર યે બદતરીન મખ્લૂક હે સારી મખ્લૂક મે બદતરીન હે નઉઝુબિલ્લાહ કુફ્ર કો નકલ કરના કુફ્ર નહી હોતા યે કિતના ખતરનાક કિત્ના ઘટીયા અકીદા હે દૂસરે અકાઈદ તો બહુત ગન્ધે હે યે તો સિર્ફ સહાબા સે મુતાલ્લીક હે સબ નહી આપ કે સામને ઉનકે દો ચાર અકાઈદ હી પેશ કર રહા હુ વો કેહતે હે કે જબ તક આદમી ઉન ચારો બુતો સે અપની બરાઅત કા ઈઝહાર નહી કરેગા ઉસ વકત તક ઉસકા ઈમાન મોઅતબર નહી હોગા.

શીયો ને અલ્લાહ કો ભી નહી બખ્શા- અલ્લાહ કે બારે મે ભી ઉનકે બુરે અકાઈદ હે વો કેહતે હે કે અલ્લાહ ને વહી તો હઝરત અલી(રદી) પર ભેજી થી હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) હુઝૂર ﷺ કે પાસ ગલતી સે લાતે રહે નઉઝુબિલ્લાહ 23 સાલ તક અલ્લાહ કો પતા નહી ચલા કે મે જહા જિબ્રઈલ

કે ઝરીયા વહી ભેજ રહા હુ વો જિબ્રઈલ તો હઝરત અલી(રદી) કે બજાયે હુઝૂરﷺ કો પોહચા રહે હે અલ્લાહ કે મુતાલ્લીક હુઝૂરﷺ ઔર હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) કે મુતાલ્લીક ઉનકા યે અકીદા કિત્ના ખતરનાક હે.

હઝરત જિબ્રઈલ કી અમાનત ઔર બેમિસાલ કુવ્વત: બલ્કે હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) કી અમાનત ઔર તાકત કો (સૂ. તકવીર 19, 21) મે યે કેહ કર બયાન કિયા ગયા કે યે કુરાન એક ઐસે ફરિશ્તે કે ઝરીયા સે પોહચાયા જા રહા હે જો બડા શરીફ બડા બાઈઝઝત હે બડા કુવ્વત વાલા હે.

હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) કી કુવ્વત કા યે આલમ કે કૌમે લૂત કી બસ્તીયો કો જબ અલ્લાહ ને હલાક કરના ચાહા તો પૂરી બસ્તીયો કો એક પર ઉપર ઉઠા કરકે આસ્માન કી તરફ લે ગયે આસમાન વાલો ને ઉસ બસ્તી કે જાનવરો કી આવાઝે સુની ઔર ફિર ઉનકો ઉલટ દિયા હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) કે ઐસે 600 પર હે રિવાયતો મે આતા હે કે હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) અગર અપને દો પર ફેલા દે તો સારી દુન્યા કો ઢાંપ દે યે હાલ હે ઉનકી કુવ્વત કા અર્શ વાલે કે

યહા બડે બાઈઝઝત હે બા-રોબ મકામ ઔર મંઝીલત વાલે હે ઔર આસમાન વાલો મે ફરિશતો મે ઉનકી બાત માની જાતી હે ઈતાત કી જાતી હે ઔર અમાનતદાર હે અબ ઉનકે ઉપર યે લોગ ઈલ્ઝામ લગા રહે હે.

મેરે સહાબા કો બુરા ભલા મત કહો- હુઝૂરﷺ કા ઈરશાદ હે કે જબ તુમ ઉન લોગો કો દેખો જો મેરે સહાબા કો બુરા ભલા કેહતે હે તો કહો કે અલ્લાહ કી લાનત હો તુમ્હારે શર કે ઉપર ઐસે લોગો કે મુંહ પર ઉનકે સામને કહો હુઝૂરﷺ ફરમાતે હે કે મેરે સહાબા કો બુરા ભલા મત કહો તુમ મેસે એક આદમી અગર ઉહદ પહાડ કે બરાબર સોના ખર્ચ કરે તો વો મેરે સહાબી કે એક મુઠ યા આધે મુઠ ખર્ચ કરને કે ભી બરાબર નહી હો સકતા.

અંદાઝા લગાયે સહાબા ને જો દો રકાતે હુઝૂરﷺ કી ઈકતેદા મે પઢલી સારી ઉમ્મત કી નમાઝે ઉન દો રકાતો કા મુકાબલા નહી કર સકતી સહાબા ને જો સદકા ઔર ખૈરાત આપﷺ કી ખિદમત મે પેશ કિયા ઔર હુઝૂરﷺ ને ઉસકો કબૂલ કર લિયા તો સારી ઉમ્મત કા સદકા ઔર ખૈરાત

ઉસકા મુકાબલા નહી કર સકતા.

અસ્લાફ કે બારે મે શમ્સુદ્દીન સલ્ફી કા ખરાબ ઝહન- ઉન સહાબા કો યે લોગ નિશાને તન્કીદ બનાતે હે ઔર આજ ઐસે ઔર ભી લોગ પૈદા હોતે જા રહે હે જો અસ્લાફ કો સહાબા કો ઔર ઉનકે અલાવા અકાબિર કો બુર્ઝુગો કો બુરા ભલા કેહતે હે આજ એક જમાત ખૂદ કો સલફી કેહતી હે ઔર વો ઐસી ઐસી ગુસ્તાખીયા અસ્લાફ કી શાન મે કરતે હે એક કિતાબ શાયે હુવી હે જિસમે વો લિખતે હે શમ્સુદ્દીન સલફી જિસકો મદીના university સે p.h.d. કા certificate દિયા ગયા ઉસને અપની કિતાબ મે ઐસી ઐસી ખતરનાક બાતે લિખી હે કે હમ ઔર આપ ઉસકા તસવ્વૂર ભી નહી કર સકતે.

ચાર મઝાહિબ યાની યે જો ચાર ઈમામ હે ઔર ઉનકો માનને વાલે ચાહે વો હન્ફી હો યા શાફી હો માલિકી હો હન્બલી હો ઉન સબ કે બારે મે વો કેહતા હે કે યે સબ કબર પરસ્ત હે બલ્કે ઉનકે મુતાલ્લીક લિખા હે કે બદતરીન કબર પરસ્ત ઔર મુલ્હદીન હે ઔર ઈમામ ગઝાલી(૨૯) કે

મુતાલ્લીક વો લિખતા હે? કે ગઝાલી કબર પરસ્તો જહમીયો સુફીયો કા અકેલા હુજ્જતુલ ઈસ્લામ હે, મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી(રહ) જિન્કી મસ્નવી હે જો ગોયા ફન્ને તસવ્વૂફ કી બુનીયાદ હે ઉનકે બારે મે કિયા લિખતા હે? સુફીયા કા ઈમામ હન્ફી સુફી જહદતુલ વુજુદ કા કાઈલ ઔર ખુરાફાત બકને વાલા યે હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી(રહ) કે બારે મે કેહતા હે.

હઝરત ખ્વાઝા મુઈનુદ્દીન ચીશ્તી અજમેરી(રહ) કે મુતાલ્લીક લિખતા હે કે વો સુફીયા કા ઈમામ હે ઔર ઉસકી કબર કી લોગ હિન્દુસ્તાન મે પૂજા કરતે હે ઔર શૈખ મહયુદ્દીન ઈબ્નુલ અરબી(રહ) જો બહુત બડે આલિમ ગુઝરે હે ઉનકે મુતાલ્લીક તો લિખા હે નઉઝુબિલ્લાહ કે વો ઝિન્દીક ઔર બેદીન બલ્કે એક જગા લિખા હે શૈખુલ કુફ્ર યાની કાફિરો કા શેખ, નઉઝુબિલ્લાહ.

અલ્લાહ કે રસૂલ ﷺ ને યે વો પંદરા કામ હે જો યે ઉમ્મત કરેગી જિસકી સખ્ત વઈદે સુનાઈ હે ઔર બતલાયા કે યે કામો કે કરને પર અલ્લાહ કી ગૈરત હરકત મે આતી હે યાની

કે અલ્લાહ કા કહર બરસતા હે, જિસકે નતીજે મે દુન્યા પર મુસીબતે ઔર આફ્તે આતી હે.

અંદાઝા લગાઈયે યે ચીઝે હમારે અકાઈદ કો કહા પોહચા રહી હે આજ કા મુસલમાન ઈન સબ બાતો કા ખયાલ હી નહી કરતા ઔર ગોયા અપને હાથો અપને પૈરો પર કુલ્હાડી મારતા હે.

ઝરૂરત હે કે ઐસી ચીઝો સે બચા જાયે, અલ્લાહ મેરી ઔર આપકી ઈન સારે ફિતનો સે હિફાઝત ફરમાયે.

(તિરમિઝી, મિશ્કાત)

હવાલા- મહમુદુલ મવાઈઝ ઉર્દુ સે રિવાયત કા ખુલાસા લિપ્યાન્તર કિયા ગયા હે.

